

Bu sabahki haberler

Londraya göre: Almanların Kırimda ric'at hatları kesiliyor

Londra, 9 (A.A.) — Rus kışa AL man ve mütteliklerine karşı gerek Moskova gerek Kırim ve gerek Ka. rilya cephelelerinde muvaffakiyetli mu. harebeler vermektelerdir.

Ruslar muhtelif bölgelerde taarruza geçmişlerdir. Aynı zamanda Almanla. rın yeni müdafaa hattına yerleşmele. rine mani olmaktadır.

Ruslar Kırimda Sivastopola doğru ilerlemektedirler. Almanlar geri çekili. yorlar.

Almanlar Kırimda ric'at hatları o. lan Perekop berzahı ile olan irtibatla. rını kesilmesi tehlikesi önünde bulu. nuyorlar.

Kareliyada muhtelif Fin mevzileri ele geçirilmiştir.

Malayada Japon tazyiki artıyor

Wavelin mukabil taarruzu bekleniyor

Londra, 9 (A.A.) — Son alınan ha. berlere göre Malayada şiddet bir mu. harebe cereyan etmektedir.

Japonlar İngilizlerin tesis etmiş ol. dukları yeni müdafaa hattına karşı şiddetle hücum etmektedirler. İngilizler karşı koymaktadırlar.

İngiliz ordularını çevirmeğe muvaf. fak olamayan Japonlar şimalden ce. nuba giden tren hattına taarruz et. meğe başlamışlardır. Japonlar büyük miktarda asker ve malzeme kullan. maktadırlar.

Garbi Malayada İngilizler Bernam nehrinin bir kolu olan Svü nehrinin ceunubuna çekilmişlerdir.

Batan Japon gemileri
Londra, 9 (A.A.) — Japonlar Pasi. fikte Wake adasına karşı yapmış ol. dukları taarruzda yedi harb gemisi kaybetmişlerdir.

Vashington, 9 (A.A.) — Resmen bil. dirildiğine göre bir Amerikan tahlet. bahiri Japonların bir nakliye ve üç yük gemisini batırmıştır.

Wavelin mukabil taarruz
Vişi, 9 (A.A.) — Karargâhını Felemenk Hindi Çinisinde kurmuş olan General Wawell'in yakında mukabil taarruza geçmesi beklen. mektedir.

Eden Rus muvaffakiyetinin üç sebebini anlatıyor

Londra, 9 (A.A.) — Avam Kamaras. ında dün beyanatta bulunmuş olan hariciye nazırı Eden Sovyet Rusya ile İngilterenin ittifakından sitayişle bahsetmiş ve bu iki devletin ittifaki sayesinde harbin muvaffakiyetle tetev. vü edeceğini bildirmiştir.

Eden Rus muvaffakiyetlerinin üç amile dayandığını izah etmiştir.

1 — Ruslar dalma çarpışarak geri çekilmişlerdir. Bu suretle Almanlar tierlerken zorunluğadırlar.

2 — Cephe gerilerinde muvaffaki. yetli çete muharebeleri yapmak sure. tile Alman birlikleri izah edilmişler.

3 — Bu sene Rusyada kış mevsimi. nin şiddeti.

Sözünü bitirmeden evvel Eden Rus. ların harbettikleri miktarda yeniden ordular meydana getirmekte oldukları. nı söylemiştir.

Finler Rusya ile sulh yapacaklar mı?

Stockholm, 9 (A.A.) — Stockholmda hasıl olan kanaate göre Almanların uğradıkları muvaffakiyetliklerden endişeye düşen Finler Rusya ile sulh akletmeğe uğramaktadırlar.

Birkaç Fin nazirinin son günlerde Stockholmü ziyaret etmesi bu şayiala. rın çıkmasına sebeb olmuştur. Mart ın çıkmasına sebeb olmuştur. Mart ın çıkmasına sebeb olmuştur. Mart ın çıkmasına sebeb olmuştur.

Sovyet Rusyada karlar içinde bir ormandan geçen Alman zırhlı kuvvetleri

Doğuda son harb durumu

Sovyetlerin hücumları devam ediyor

Berlin, 8 (A.A.) — Alman or. duları başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinin merkez ve şimal kesiminde, düşman, dün de hücum larına, kanlı kayıplarla devam et. miştir. Muhtelif noktalarda, çarpış. malar henüz devam etmektedir. Ha. va kuvvetleri, Feodosya limanında rıhtımlara ve gemilere muvaffaki. yetle hücum etmiştir. Cephenin di. ğer kesimlerinde, tayyareler eskisi gibi muhacim bölgeviklerle tesirli çarpışmalar yapmışlar ve düşma. nın gerisi ile olan irtibatlarını bom. balamışlardır.

Moskova, 8 (A.A.) — Sovyet tebliğine ek:

Garb cephesinin bir kesiminde hareket yapan Sovyet birliği, bir gün zarfında Almanları 10 mes. kün mahalden taretmiştir. Düş. mana ağır hasarlar verdirilmiştir. Sovyet kit'aları tarafından ısgal e. dilen mahalde 400 düşman subay ve erinin cesedleri bulunmuştur.

Libyada İngilizlerin ileri harekâtı

Londra, 9 (A.A.) — Libyada İngilizler geniş bir cephede ilerle. meğe ve Trablusa doğru ricat et. mekte olan General Rommel kta. atını takip etmektedirler. Hava Mihver kuvvetlerine yardımda bu. lunmaktadır. Şiddetli kum fırtına. ları Mihver kuvvetlerini bir perde ile kaplamaktadır.

Odunun çekisine 70, et fiatlarına da 15 kuruş zam yapıldı

Fiat mürakabe komisyonu, dünkü toplantıda et ve mahrukat tacirlerinin iddialarını makul bularak bu kararları verdi

Fiat mürakabe komisyonu dün min. taka ticaret müdürlüğünde Ahmed Kınıgıni riyaseti altında toplanmış, o. dun ve et meselesini görüşmüştür.

Toplantı odun tacirleri nakliye mas. raflarının artması dolayısıyla odun sa. raflarının da bir miktar arttırılma. sı istemişlerdir. Odun tacirleri istek. lerini komisyonunda izah etmişlerdir. Ko. misyon vaziyeti Ticaret Vekâletine ar. mış ve beraberce evvelce nakliye mas. raflarının az olması dolayısıyla fiatlar. dan indirilen 70 kuruşun tekrar satış. dan indirilmesini münaşib gör. müşler. Bu karar ilân edilir edilmez odunun çekisi 510 kuruş ve et fiatlarına da 15 kuruş zam yapılmıştır.

Et fiatlarına zam
Komisyon odun tacirlerinden sonra geyrimizdeki toplantı et tacirlerini ve celebleri dinlemiştir. Celebler et fiat. larına bir miktar zam istediklerini bil. dirmişler ve bu istaklerine sebeb olarak da şu hususları ileri sürmüşlerdir.

Eden Avam Kamarasında Moskova görüşmelerini anlattı

"Türkiyeden her bakımdan dostça bahsettik,,

Türkiyenin toprak bütünlüğü

Londra, 8 (A.A.) — Avam Kamarasında, M. Eden, M. At. lee'nin nutkunu takip eden çegidli tenkidlere cevap vererek bilhassa şöyle demiştir:

Moskovada bulunduğum esna. da Stalin'le yapılan görüşmeler hak. kında dominyonlara tam malûmat verilmiştir ki bu normal bir şekil. dir. Başvekil Birleşik Amerika zi. yareti hakkında da aynı şey yapılmış. tir.

M. Eden. Büyük Britanya tara. fından Rusyaya gönderilen mü. himmatın Rus askeri gayretinde kıymetli bir rol oynadığını söyle. dikten sonra sözlerine şu suretle devam etmiştir:

Hükümet Uzaksark hakkında bü. tün mes'uliyeti kabul etmektedir. Singapuru ihmal etmiş veya unu. tmuş olduğumuz doğru değildir. Ger. çekte, Malezya'daki kuvvetlerimiz 1939 danberi bir kaç defa takviye

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

(Devamı 5 inci sayfada)

Ziraat Vekiline Ege sayahatinde refakat eden "Son Posta,, muharriri neler gördü ?

Önümüzdeki yıl ziraî seferberlik yılımızdır

Ziraat Vekili: "Köylüyü ihtiyacı olan aletlere kavuşturacağız. Fakat ondan en yüksek istihisâl nisbetini bekliyeceğiz,, diyor

KOORDINASYON KARARLARI

Tütünün düşük fiatlarla satılması önlenecek

Fasulye ve piriç müba. yaası için Toprak Mahsul. leri Ofisinin mütedavil sermayesi artırıldı

Mısır fiatları

Ankara, 8 (Radyo gazete. si) — Koordinasyon heyetinin yarin (bugün) neşredeceği bir karar hem müstahsili, hem de müstehliki alâkadar etme. tedir. Geçen Temmuz bir ka. rarla fasulye ve piriç müba. yaası için Toprak Mahsulleri Ofisine 1 milyon liralık bir mütedavil sermaye verilmişti. Ofis bu satın almalara başla. mış miktar arttığı için yeni kararla mütedavil sermayeye (Devamı 5 inci sayfada)

Pasifikte harb

İngilizler çevrilmek tehlikesini bertaraf ettiler

Londra, 8 (A.A.) — Uzaksark. ta İngiliz kit'aları Malezyada mu. kavemet etmekte ve mütemadi mu. kabil taarruzları sayesinde Japon çemberi içine girmek tehlikesinden kurtulmuş bulunmaktadır. Dar. nan'da ve daha şimalde İpoh böl. (Devamı 5 inci sayfada)

Altı günde Almanlar 8000 maktul vermişler

Londra, 9 (A.A.) — Moskova radyosu Kânunusaninin ilk altı gü. nü içinde 8000 den fazla Alman askerinin maktul düştüğünü ve mü. him harb malzemesi iğtinam edil. diğini bildirmiştir.

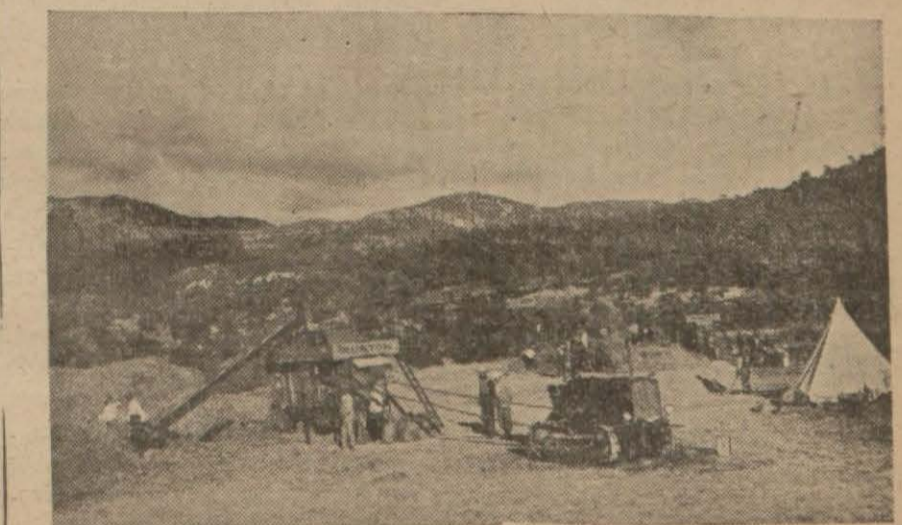
[Düşünceler]

Birinci İnönü zaferi bugün kazanılmış değildir

Bu sabah bazı refiklerimiz birinci İnönü zaferinin yıldönümünü kutlayan yazılar yazmışlardır. Türk Tarih Teşkil Cemiyeti tara. fından vücuda getirilen tarih kitabı 74 üncü sayfasında birinci İnönü mu. harebesinden bahsederken (10 Kân. nusanı 1921 sabahı İsmet Bey asilerin takibini bırakarak İnönü muharebe meydanına geldi) der. 10 Kânunusani sabahı muharebe meydanına gelen kumandan 9 Kân. nusanide elbette bu zaferi kazanmış olamazdı. Hafızamızın kısıtlığı belli başlı kusurlarımızdan biridir. Fakat bu sayılı günlerimizin tarihlerini olsun unutmamak.

Ziraat Vekilinin çiftçiye tavsiye ve nasihatları

İzmirde uç demiri ve pulluk imali için vücade getirilen teşkilât diğer 10 vilâyetimize teşmil ediliyor

Ziraat Vekilinin tetkiklerine sahne olan araziden Muğlada Dalaman devlet çiftliği

İzmir 5 (Hususi muhabirimizden) — İleri Ege çevresinde tedbirlemek üzere Devletün yazlık zeryati ve bütün is. Ziraat Vekilimizin yaptığı seyahatte. tihalleri arttırmak için aldığı karar (Devamı 6 inci sayfada)

Reisleri 13 yaşında olan bir hırsız çetesi yakalandı

Çocuklardan müteşekkil çete kendisine "Katil Ahmet Çetesi,, adını takmıştı

Kocamustafapaşada bir tatlıcı dükkânını soyan çocuklar bir gün sonra bir kahvede yakayı ele verdiler

Zabita, dün Kocamustafapaşada için garib ve sayanı dikkat ta. altı çocuktan müteşekkil bir hırsız rafı. «Katil Ahmed» çetesi namın. çetesini yakalamıştır. (Devamı 6 inci sayfada)

Kanser çavdar mahmuzu ile tedavi ediliyor

Bir Alman doktorunun ortaya attığı fikir

Kanserin sarî olduğu iddiaları yeniden meydana çıkıyor

Derdin meydana gelişi ve tedavisi hakkındaki son araştırmalar

Yazan: Profesör Doktor Sadi İrmak

(Bu sayanı dikkat yazı bugün 3 üncü sayfamızdadır)

Bazı telgraf haberlerinin harb münasebetiyle ve ağırlı ihtimal kasden pek kısa ve o nisbette de müphem verilmişine ne kadar teessüf edilse yeridir, hiç değilse Avrupa gazeteleri ve bu arada hemen hemen iki yıldanberi arkası kesilen İngiliz postası gelse hakiki propagandanı ayırd etmek bir dereceye kadar kabül olacak. Maalesef bu da yok. Vakiâ bazı ahvalde tamamlayıcı telgraflar alınmış yor değil fakat tamamlayıcı telgrafların getirdikleri haberler de ancak çok ölçülü biçimli, derin hesablı haberlerdir. O tarzdaki için içinden salim bir fikir edinerek çıkmak ekseriyetle kabül olmuyor.

Mesela işte gözlerimizin önünde gazeteler geçmiş iki telgraf duruyor. Hem yekdiğerini tamamlayıcı mahiyettedirler, hem de yekdiğerinden mühimdirler.

Bu iki telgraftan birincisi Madrid'ten çekilmiştir. İlk cümlesinde söylenen şudur:

«Bu sabahki gazeteler Times gazetesinin Avrupa kıtasını yeniden tanzime harbinden sonra Sovyetler Birliğinin memur edileceği meselesi hakkındaki makalesini bahis mevzuu etmektedirler.»

Bu cümle zahiren sarîh görünür. Fakat hakikatte öyle değildir. Zira Times gazetesinin bu şekilde bir karar verildiğini haber veren yazısının ne vakit yazılmış olduğu ve ne tarzda yazılmış olduğu müphem bırakılmıştır.

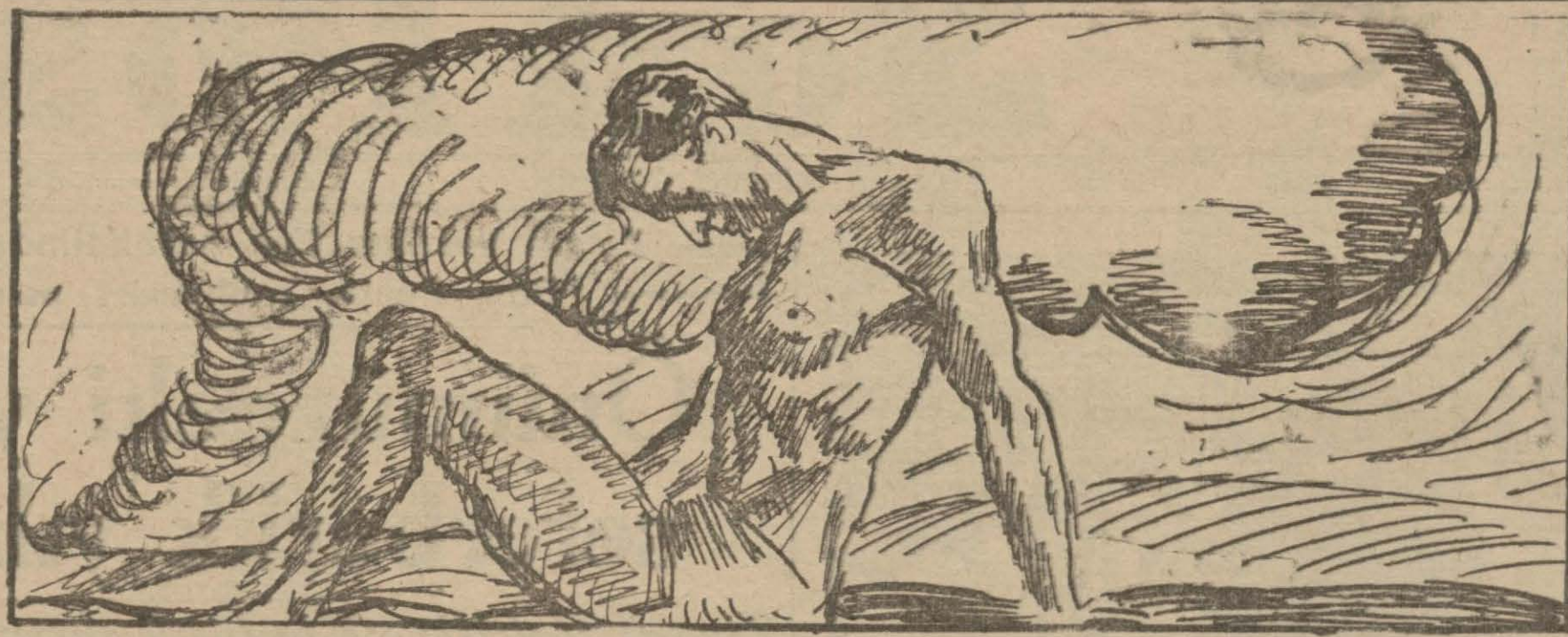
Bizim hatırımızda kaldığına göre Times gazetesinin Rus zaferinin tahakkuku halinde müstakbel Avrupa'nın tanziminde Rusyaya verilecek role dair altı ay evvel bir makale yazmış, ve bu makalenin muhtelif bölgelerde uyandırdığı tepki üzerine ikinci bir makale ile fikrinin yanlış anlaşılması olduğunu tasrih etmiş, bunun üzerine de mesele kapanmıştır.

İspanya gazeteleri şimdi altı ay evvel yazılmış olan bir makaleyi mi kucalamaya lüzum görmüşlerdir, yoksa Times gazetesi bu hususa dair yeni bir makale mi yazmıştır? Telgraftan burası anlaşılmıyor. 6 ay evvel yazılıp kısmen de unutulmuş olan bir makalenin 6 ay sonra hatırlanmasına pek ihtimal vesilemiyeceğine göre Timesin yeni bir yazı yazmış olması ihtimali galibdir. Fakat bu takdirde de Madrid'den gelen telgrafta bu makalenin hülasasını olsun görmez. Yalnız eğer böyle bir yazı çıkmıştıysa Mister Eden'in Moskova seyahatinden sonra çıkmış olması dikkate değer, bilhassa Mister Eden'in Rusyada sulh meselesi üzerinde konuşulduğu, karara varılmadan önce mütteliklerle istişarede bulunulacağı, tam bir anlaşma için yenilebilecek mahiyette olmakla beraber gene bazı zorluklar görüldüğü hakkında yaptığı beyanattan sonra böyle bir yazının çıkması olmasa müsbütün dikkate değer.

Meselenin bir başka safhasını anlatan ikinci telgraf Romadan geliyor. Bu telgraftan da:

«Amerikanın sabık Sofya sefiri tarafından Bulgaristanın dünya haritasından silineceği, çünkü Rusyanın Ren nehrine kadar bütün şerhli ve orta Avrupayı istila edeceği hakkında» bir beyanat yapılmış olduğunu öğreniyoruz. Bilmediğimiz nokta bu beyanatın gerekten bu şekilde yapılarak yapılmış olduğudur. Gene bilmediğimiz ikinci nokta eğer eski bir mesele yeni bir şekilde kurealanmış ise İspanyol gazetelerinin İspanya hesabına yeni bir karar arifesinde havayı hazırlamaya çalışıp çalışmadıklarıdır.

Ekrem Uşaklıgil

Bir insanın bütün hüviyeti karşılaştığı felâketlere, mağlûbiyetlere dayanak olup olmaması meydana çıkar. Muvaffakiyetliğin uğradığı vakit içinde ne gibi hisler uyanıyor? İradesi kuvvetleniyor mu, yoksa zayıflıyor mu? Yese mi düşüyor, yoksa yeni bir hızla şahlıyor mu?

Bazı insanlar en ufak bir zorluk karşısında iradelerini kaybederler, hemen fena bir netice üzerine hemen yıkılırlar, bu gibiler bizim dünyamıza gelemesler, onlara her şey yumuşak başka bir dünya lazımdır. Bu dünya, da başımıza yiyeceğimize darbelerle dayanmak icab eder.

Şehir Haberleri

İki tüccarın sürgüne gönderilmesi talep edildi

İki kömür muhtekirinin de dükkânları birer hafta kapatılacak, ayrıca kendilerinden 25'er lira para cezası alınacak

Samsun tacirlerinden Hüseyin isminde birine 1500 kûsur liralık mah, fatura harici 1935 liraya satan ve böylece 435 lira gayrimuhik kâr temin eden Fincancılarda manifatura tüccarı Sabatay ve Avramın duruşmaları aslıye 2'nci ceza da son safhaya varmıştır.

Dünkü celsede mütealemin serdeden iddia makamı, suç delilleri sabit görmüş ve her iki suçlunun da sürgün cezasına çarptırılmalarını talep etmiştir.

Mahkeme karar verilmek üzere, davayı talik etmiştir.

Aslıye 2'nci ceza mahkemesi kömür fiatlarında ihtikâr yapan Samatayda Mustafa ve Fatih Hüseyin Sarı isminde iki kömürçüyü de dün 25'er lira para cezasına mahkûm etmiş ve birer hafta müddette dükkânlarının seddine karar vermiştir.

Kadınların ellerinden çantalarını kaptanlar mahkemede

Kadiköyünde türeyen ve geç vakit evlerine dönen kadınlara mu sallat soygunculuk çetesinin mu hakemesine 2'nci aşırıca mahkemesinde dün başlanmıştır.

Hâdisenin suçluları Orhan, Zahir ve Hâşim isimlerinde üç kişiden ibarettir. Bunların Kadiköy semtinde geceleri tenha yollara gizlenerek, evine geç kalmış kadınların önüne çıkarak ve zorla ellerinden çantalarını kaptanları oldukları evvelce yazılmıştır.

Sorgu hâkimliğince suçluların üçünün de tevkiflerine karar verilmiş ve ağırceza sevkedilmişlerdir.

Suçlulardan Orhan ve Hâşim dün başlanan duruşmalarında cürümlerini kâmilen inkâr etmişler; yalnız içlerinden Zahir:

«Biz Orhanla beraber Müeyyet ismindeki kadının çantasını aldık. Fakat, diğer vak'ılardan haberim yoktur.»

Demistir. Duruşma, şahidlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Bir tayfa kömürden zehirlenerek öldü

Hasköyde Kalafat yerinde bağlı «Beykoz» demir dubaı tayfalarından Kadir oğlu 37 yaşında İsmail, dubanın kapalı kısmında ve mangal içerisinde kok kömürü yakmış, fakat intişar eden karbonun tesiriyle zehirlenmiştir.

Tayfa, kaldırıldığı Balat Musevi hastanesinde ölmüştür.

Cesedi muayene eden adliye tabibi Hikmet Türner defaine ruh sat vermiştir.

İtalyadan gelen eşya

Dün İtalyadan külliye-i mülklerde ithalât eşyası gelmiştir. Bu eşya arasında matbaa kağıdı, çivi, boş fiç, bîdon, kinyevî ceza, makine aksesuarı ve fotoğraf malzemesi vardır.

Kış ve karın akisleri

Vali, şehrin temizlenmesi, münakalâtın iyi işlemesi için yapılanları anlatıyor

«Belediye, elindeki imkânların çok fevkinde çıkan bir gayretle ve en kısa zamanda normal hayatın iadesine çalışmıştır.»

Belediye şehirde karların erimesiyle hâsıl olan çamurları temizleme işine ehemmiyetle devam etmektedir. Temizlik idaresinin bütün kadro ve vesaiti bu işe tahsis olunmuştur.

Dün gece Taksim, Eminönü, Beyazıt, Harbiye, Şişli meydanları büyük yollar temizlenmiştir. Son günlerde tramvay arabalarının 50 kadarı bozulduğu ve depolara çekildiği için henüz bütün hatlarda tabii vaziyet avdet etmemiştir. Bebek hattında da aktarma suretiyle seferler yapılmaktadır.

Karın yağması şehirde hâsıl olan vaziyet ve temizleme işleri hakkında Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün aşağıdaki izahatta bulunmuştur:

«Son günlerde havaların fevkalâdeliği ve yağın karlar önüne sebette çekilen bir kısım sıkıntıların gazetelerimizdeki akislerini dikkatle takip ettim. İzhar edilen temennilere iştirak etmeyecek bir kimse bulunamaz. Elbette yağın karlar anide kaldırılamaz. Bu sefer olduğu gibi mebzul miktarda ve günlerce devam etse de muntazaman ve geceli gündüzlü çalışarak normal hayatımızda en küçük bir aksaklığa meydan verilmemesini, yani ideal bir belediyeçiliği hepimiz aynı şiddetle isteriz. Ancak

temenni ile hakikat arasındaki farkı makul ölçülerle gözönünde tutmak munisane bir hareket olur. Memleketimizde bu tarzdaki hava hâdiseleri nadir senelerde görülmüştür. Bununla mücadele çok büyük teşkilâta mütevakkiştir. Bunun mukabil elimizdeki teşkilât hakkında bir fikir verebilmek için rakamlara müstenid bazı malumat vermeye çalışıyorum. İstanbul halkının şehrin temizliği için tediye ettiği vergi miktarı senevi 400 bin liradır. Bunun ancak 350 bin lirası tahsil edilebilir, 800 bin nüfusu olan şehrin nüfusu başına 1 sene müddette nefus edecek hizmet için ödediği para yarım liraya bile baliğ olmaz. Avrupa şehirlerinde tanzifat için halktan alınan vergi ve resimleri bu miktarla mukayese edersek hayret duyuyoruz. Belediye bu para ile tam bir sene evrimize gelecek süprütülerimizi alır, bir çok vasıtalarla denizlerin ortasına kadar taşır, sokakları süpürür yazın sular ve yıkar. Bittabi bu para kâfi gelmez. Diğer vardiyyamızdan bir kısmını bu işe har ederiz. Geldiğim zaman 450 bin lira olarak bulduğum bu hizmet masrafını ceste ceste arttırarak 941 senesinde 535 bin liraya çıkarttım. Bu sene ayrıca daha 30 bin (Devamı 6'ncı sayfada)

Yeni maarif müdürü vazifesine başladı

Merhum Tevfik Kut'tan açılan şehrimiz Maarif Müdürlüğüne tayinin evvelce yazdığımız Maarif Vekilliği müfettişlerinden Muhsin Binal dün Ankaradan gelerek vazifesine başlamıştır.

Muhsin Binal, Üniversite Edebiyat Fakültesinden mezun olduktan sonra muhtelif okullarda öğretmenliklerde, Sivas lisesi müdürlüğünde ve yüksek teditrat şube müdürü lüğünde bulunmuş ve 2 sene evvel Vekâlet umum müfettişliğine tayin edilmiştir.

Yeni Maarif Müdürlüğüne vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Bir dükkânla bir ev karın tesirile çöktü

Yağın karların tesiriyle dün de şehrimizde iki inhidam hâdisesi olmuştur.

Bunlardan biri Küçükpazarda Keserciler caddesinde Saim adında bir zata aid 8 numaralı dükkândır. Dün bu dükkânın yan duvarı birdenbire çökmüş, nüfusca bir ziyâta sebep olmuştur.

Tevkiyede Çınar sokakında İsmail aid 59 numaralı evin mukaf kısmı da yağın karların tesiri yüzünden çökmüştür.

Her iki çöküntü etrafında belediye mühendisleri tekiklerde bulunmuşlardır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir dostumuz anlattı: Kadın için ustacak cinsten, kaşınca mantoluk bir kumaş arıyorduk, mağazalara gire çıka nihayet birisinden istediğimizin yakını bulabıldık, Avrupa mahi aramam. Çünkü bizde de, hele bu zamanda Avrupa mahi-

nın birçoklarına üstün kumaş yapıldığını biliyorum, fakat fabrikasını öğrenmek istedinim. Beğendiğim kumaşın üzerine baktım, yazı değil, dükkânıya sordum: «Bunu bir Avrupalı muhacir yapıyor, dedi.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Fakir ilk okul talebesine yapılan yardımlar

Şehrimizdeki ilk okullarda bulunan yarımadaya muhtaç talebelere hamiyetli vatandaşlar ve çocukları himaye heyetleri tarafından yeniden bazı taahhüd ve teberrihlerde bulunulmuştur.

Bu cümleden olarak Mehmed Fethi adında bir zat ve eşi Beyazıt 5'inci ilköğretim okulunun yarım muhtaç 72 talebesine bir sene müddette ayakkabı, kıyafet, çamaşır ve ebhise ihtiyaçlarının teminini deruhde etmiştir.

Diğer taraftan radyonun müessesesi sahibi Necib de muhtelif okullarda bulunan 78 talebesine ihsanini bir sene müddette üzerine almıştır.

Çocukları himaye heyetleri de bu ders yılı içerisinde şehrimizdeki ilk okullarda bulunan 7000 talebenin öğle ve akşam yemeklerini temine karar vermiştir.

İthalât birliğinde yapılan seçim

Şehrimizde bulunan ithalât birliklerinin yıllık umumî heyet toplantıları başlamıştır. Çay ve kahve ithalâtçıları birliği toplanmış ve seçim şu şekilde neticelenmiştir. Reis Mustafa Lütfi Gök, reis vekili Hüseyin İzzet Akosman, azâ Hüsamettin Gözönü, Mustafa Göksal, Manol İstronçulos, Keodopolo, murakib Hasan Onur. Kağıd ve mukavva ithalâtçıları birliği toplantısı ekseriyetle temin edilmediği için ayın 19'una tehir edilmiştir.

Sirkeci - Yeşilköy trenleri azaldı

Devlet Demiryolları idaresi Münakalât Vekâletinin tren seferlerini tahdid kararı üzerine Sirkeci - K. Çekmece banliyö seferlerini azaltmıştır. Yeni tarife göre gidüş ve gelişte beşer sefer kaldırılmış, buna karşılık olmak üzere de diğer saatlerde kalkacak trenlerin vagon adedi fazlaştırılmıştır.

Yeni tarifede Sirkeci'den en son tren 22,45 de kalkacaktır. Bu şekilde Cumartesi akşamı yarımdaya kalkan tren lağvedilmiş olmaktadır.

Semtin ihtiyacına göre piriç dağıtılacak

Fiat mürakabe komisyonu fiatlardaki tenakuzu gözönünde tutarak wıyoia piriçinin satışını durdurmuştur. Vaziyet Vekâlete arz edilmiştir. Defterdardaki çeltik fabrikası da Vekâletten karar gelinceye kadar hergün bakkalat cemiyetinin emrine 200 çuval piriç daha verecektir. Bu piriçler, cemiyet tarafından hazırlanacak listelere göre yapılacak ve her semtin ihtiyacı gözönünde tutulacaktır.

Ekmek karnelerinin doldurulması işine devam ediliyor

Kazalarda ekmek karnelerinin doldurulması işine devam olunmaktadır. Mektepler dün sabah açıldığı için muallim ve talebe vazifelerine dönmüşlerdir. Karneleri doldurmak işine devam etmek üzere daire ve müesseselerde memurlar ayırmıştır. Karnelerin doldurulması işi yakında ikmal olacaktır.

Kendi kusurlarımızı görmek fazilettir, Tenkide hürmet ise Medenî bir vazifedir

Ok para ile her zaman iyi iş yapılmış olmaz. Harcamasını bilmiyenin elinde para bazan zararlı bile olur. Fakat şehir ve memleket işlerinde her santimin bir kıymet olması ve bu kıymete göre fayda vermesi lazımdır. Bu temin edilmezse en temiz fikirle yapılmış masraf boşa gitmiş olur.

Kendi kusurlarımızı görmek ve samimi tenkidleri emniyetle karşılamak faziletini göstermelidir. Gazeteci, memur ve halk bu noktada bir aile bağlılığı ile anlaşılarsa umumî hayatımızda tam bir ahenk kurulmuş olur.

Bu küçük başlangıçtan sonra hâdiseler arasında seçtiğim şu bir kaç üzerine konuşalım.

1 — Halkalı Ziraat Mektebinde elektrik olmadığı için gaz lambası yakılmıyormuş. Bu işe bakan hâdiseme gaz yerine lambalara benzin koymuş, netice mektebin üç katı yanmış. Mektebi bilirim, zaten üç katlıdır. Demek ki o koca bina dört duvar kalmış. Elli altmış bin liraya mal edilen bu mektebe iki yüz lira verilip bir elektrik motörü alınmamış. Halbuki bir ziraat mektebi için elektrik toprak kadar lazımdır. Yağın yayıkta, peyniri gerdelde yapan bir ziraat mektebi elbet tasavur edilemez.

2 — İstanbulu gafil avlayan son kar belediye büsbütün şaşırtdı. Ve yazın kusurları belli olmyan asfalt yolları meydanların yapıp hatalarını meydana çıkardı. Eminönü meydanı bir sifos kaynağı oldu. Meydan olan kısımlarda terazi yoktu, yol kısımlarında akıntı ve meca yoktu. Eriyen kar olduğu yerde kaldı.

3 — Belediyenin vaktile on bin liradan fazla para verip aldığı meşhur kar kaldırma otomobili gene meydana görünmediği gene baba yadığı kaza, güreğe kaldı. Yedi yüz elli bin nüfuslu bir beledinin bir haftalık kart kürekle kalkarmı?

4 — Gazeteler dün belediyenin fakirlerle kömür dağıtma karar verdiğini yazdılar. Eğer böyle bir yardım yapılacaksa bunu kış başlamadan evvel yapmak mümkün değil miydi?

Daha fazlasını yazmaya şu sütun müsâid değildir. Fakat kendi kendimiz tenkid için bu kadar da yetmez mi?

Burhan Cahid Teşekkür

Kıymetli zevcem, sevgili babamın Başvekâlet Müsteşarı Vehbi Demirem bizi unutulmaz emeller içinde bulandıran vefatı dolayısıyla telgraf ve mektupla taziyet beyan etmek ve merhum cenaze törenine iştirak etmek lütufunda bulunan sayın dostlarımıza aynı arzu teşekkürle derin teessürümüzü mahlûk olduğundan, cümlesine en samimi minnet ve şükranlarımızın ahenk arz ve ıblâğına gazetesinin delâletini rica ederiz.

Sadiye Demirel Nermün ve Haydar Kök

RADYO

CUMA 9/1/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parça lar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Sen fonik parçalar (Pl.), 8.15: Evin saati 8.45: Senfonik parçalar (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık şarkı ve tür küler, 12.45: Ajans haberleri, 13: Karışık şarkı ve türküler, 14: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Fatsil heyeti, 18.45: Dans müziği (Pl.), 19: İktisad saati, 19.15: Sololar (Pl.), 19.35: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Klâsik Titr müziği, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Hecâzâr makamından garbiler, 21: Ziraat fak. vmi, 21.10: Tensil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, 22.45: Radyo salon orkestrası.

İstanbul borsası

8/1/942 açılış - kapanış fiatları

CEKLER		
	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5 22
New York	100 Dolar	132 20
Madrid	100 Peçeta	12 89
Paris	100 Lvaç Kr.	30 75
Bir altın lira		28 80
24 ayarlık bir gram altına		408

Esham v. v. h. h. h.

% 7 1/2 933 Türk borcu Trans I		
Sivas - Erzurum	2,7	23 30
1941 Demiryolu		19 50
Anadolu Demiryolu % 60		28 50
İzmit Demiretik		28 75

TAKVİM • 2'inci Kânun

Rumî sene	9	Arabi sene
1897	Cuma	1380
1'inci Kânun	Resmî sene	Kasım
27	1942	63

GÜNEŞ		Zilhicce		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
7	26	5	59		
2	29	12	42		

Öğle						Yatsı					
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V.	12	20	14	45	16	58	18	34			
E.	7	23	9	47	12	—	1	38			

YARALI EYDER

Yazan: Francis de Croisset:

- 16 -

Tercüme eden: H. V.

Birbirini takib eden heyecanlı haberler

Verdiğim müsbet cevap üzerine eli mi sikti. acıyan elimi ve yanımdan ayrılmak:

— O halde mesele yok, dedi. Kırk sekiz saat sonra gelirim, çene çalarız.

O akşam Bolıvya sefarethanesisine davetliydim. Yemekten evvel, balkon da, mor beldenin turuncu deminatını seyrederek dinleniyordum. Hava sakin di. Berrak semada, henüz soğun bir ay yükseliyor ve geniş caddenin tozu pembeye boyanmağa başlıyordu. Pekinin tabii uyusukluğu vücudumu kaplıyor, ruhum «yüzüyordu». Pekinde yaşamış olanlar bu tabiri garib bulmazlar. Esasen, seyahatte, ekseriya bu ruhi haleti duyarım.

Kapım vuruldu. Bolıvya sefarethanesisine kâtili Pansito geldi. Asıl ismi aklıda kalmıyacak kadar karışık olduğu için, onu bu soyadla tanıyorum.

Otuz yaşlarında kadar, pembe yüzü bütün kadınlara âşık, bir Çinli acuze kadar geveze, ve İngiliz şıklığına meftun olduğu için kendisine İngiliz edası vermeğe yetenen bir zat. Arkasında Polo esvabı var ve hâlâ ter içinde. Oksfordda kırk sekiz saat vakt geçirdiği bahanesiyle, boynunu, Oksford rengi bir boyun atkısı ile sarımsı, Maamafih, gayet iyi çocuk.

Fazla İngiliz mukallidi olduğu için elimi sıkımda. Buna memnun oldum.

— Vay! Geldiniz mi? dedi.

Zili çaldı, bir kokteyl ismarıadı ve: — Havadislerden haberiniz var mı? diye sordu.

— Havadis mi var?

— Müthiş. Bu akşam, yemeğe bizde, sefarethanedesiniz değil mi?

— Evet, niçin?

— Bizim patronun karısı hasta. Çilekten, azizim. İyice desenfekte etmişler, dün, akşam yemeğinde yemiş; gece alelacele Alman hastanesine kaldırılmağa mecbur oldular. Ölüm halindeydi.

— Aman, müthiş bir şey bu!

— Hayır, kurtuldu. Yalnız, bir gece içinde öyle zayıfladı ki, görülmüş şey değil! Hattâ, asıl teselli bulduğu şey de bu. Ha, gelecek Pazartesi günü doktor Dukenin evine yemeğe davetliydi, değil mi?

— Evet. Siz de orada mısınız?

— Hiç kimse gitmeyecek, azizim. Hafta tatilini geçirmek için gitdikler tepedeki evlerinde maktul olarak bulundular.

— Aman, ne korkunç şey. Kâtil kim?

— Meydana çıkarılacağı şüpheli. Uğulden iki üç Çinliyi asarlar.

— Zavallı Dukeler!

— Değil mi? Galiba, ızdırab çekmeden dümüşler.

— Verdiğiniz havadisler hep öltüne müteallik. Daha neşeli bir haberiniz yok mu?

— Daha neşeli mi? Hayır. Maamafih, şu havadis biraz daha iyice. İş düzelecek.

— Hangi iş?

— Geçen hafta, İngiliz sefarethaneğinde, Tien-Ts'n'den gemiye binecek olan o ihtiyar İngiliz madamla ve üç İngiliz talebeyle beraber yemek yemıştık, hatırlıyorsunuz ya?

— Evet, Sonra?

— Korsanlar tarafından soyulmuşlar, azizim, bir çarpıda.

— İngiliz gemisine mi binmişlerdi?

— Evet, amma tayfa Çinli imiş ve tabii, korsanlar, gemiye önceden girmişler. İhtiyar madam, çikolata yemekte meşgulken, haydutlardan birinin, elinde bıçakla kamaraya girdiğini görmüştü. Tütreyen elile, çikolata kutusunu uzatmış ve yemekle iştiğimizin o titrek sesle «Bir çikolata yemez misiniz» diye sormuş. Herifi yumuşatmak için, anlıyorsunuz ya! Beriki, kadının suratına bir yumruk indirmiş. Kadın, nalları havaya dib, takma dişinin yanına serilmiş. Ne hayvan herif, ha?

— Evet, sonra?

— Hepsini bir Çin kayığına doldurup götürmüşler. İngiliz sefiri ne yapacak kuvvetinde, bilmem Fakat yumruğu kuvvetlidir, iş uzamaz.

Sonra, keyifli keyifli ilâve etti:

— Nasıl? Getirdiğim haberler mü, kemmel, değil mi? Maamafih, her şey yoluna girecek.

Biraz çekinerek:

— Dukelerin ölmüş güc yoluna girecek, beriki görüyorum dedim.

— Doğru, fakat unutulacaktır. Bu da bir nevi yola girme demektir.

Pansito saatine bastı ve ayağa kalktı.

— Vay canına, saat yedi buçuk olmuştü! Sofrada yerler henüz tanzim edilmedi. Madam Martinez hastanede olduğu için, her iş bana kaldı. Yemek, saat dokuzda. Hem göreceksiniz, hizmetkarların yeni bir kıyafeti var, mü, kemmel!

★

Saat dokuzda, Bolıvya gitmek üzere, beyaz bir smokin giyip, çekçek arabama tembel tembel yaslanmış, akşamın rehavet ortasında, sefaretden mahallelerinden geçiyordum. Burası, bir

Uzakşark Deauville'i, hem de harbeden evvelki.

Arabacım, İngiliz sefarethanesisine bahçelerinden geçerek, kestirmeden gidiyor. Sefarethane, cici bir Mançu saray; etrafında, ağaçlıklar arasına serpiştirilmiş, katiblerin köşkleri var. İleri de, muhafız askerler gülüşüyor ve kâğıd oynuyorlar.

Hâki esvabı iki genç atletin muhafaza ettiği armalı demir parmaklıkları kapıdan geçip, Japon mimozalarının çiçeklendirdiği, pembe bir yoldan ilerledim. Yolda, daha başka çekçek arabaları ve smokinlerde karşılaşıyorum.

Akşam tuvaletleri giymiş, genç Avrupalı kadınlar, yarı Asyalı, yarı Avrupalı bir kadın, birkaç Çinli kadın, çekçek arabalarında, bir sepetin içinde duran çiçekleri andırıyordular... Bir açık renk senfonisi, Arabacıların ayak sesleri duyulmuyor, Yavaş yavaş beliren yıldızların ortasında lâtif bir ayın parıldamağa başladığı frütze semadan, bir huzur ve asudelik dökülüyor.

Tekrar, Duke ailesini hatırlamağa çalışıyorum ve Bolıvyada yiyeceğim akşam yemeğinin, bu kadar çok feel havadisden dolayı zehir olacağını düşünüyorum. Düşünüyorum, fakat inanmayorum. İhtiyar karı kocanın halim ve mes'ud yüzlerini ne kadar tahayyül etsem, ne uğraşsam nafille; o çehreler, silinmiyor, uzaklaşıyor, müphem ve vuzubsuz bir hale geliyor, kayboluyor. Unutulduklar bile. Pekindeyiz, şıra.

★

Bolıvya sefarethanesisinin dış merdivenleri önünde, iki usak, tiyatro kostümlerine benzer esvablar giymişler, bekliyorlar. Yeni kıyafetleri de hakikaten mükemmel. Usaklar, kırmızı, yeşilli ve sirmalı. Mahretli şapkalarının, dan, bir sırma örgünün ucuna takılı, ergüvanı bir püskül sallıyor.

Merdivenden, bahçeleri görüyorum. Pınarlardaki lotüsleri aydınlatan ve püsküllü bahçeleri pırıldatan renge renk fenerlerin ziyası altında, ışıl ışıl.

Pansito, intizar odasında beni gözüyor. Yüzü tasalı. Onu ilk defa böyle görüyorum. Heyecanla soruyorum.

— Madam Martinezin hastalığı mı arttı?

— Hayır, gitgide iyileşiyor. Mesele orada değil. Çok can sıkıcı bir şey.

— Ne var? Gene fena bir haber mi?

— Yerine göre. Bu akşam başka bir yere davetli misiniz?

(Arkası var)

Küçük Hanımefendi

Nahleden: Muazzez Tahsin Berkan

Neriman hanım uysaldır, hiçbir şey için itiraz etmiyor: Yemek, yürüyüş, istirahat ve uyku...

Yalnız maalesef onda garib bir uyusukluk var. Doktor diyor ki, biraz irade kuvveti sarfetsen ve ayleşmek arzusunı gösterse, bir kat daha istifade edecek ve tedavinin faydasını görecekmis...

«Ha, yemek yeyiniz, yürüyünüz, istirahat ediniz» diyoruz. O da ses çikarmadan yemek yiyor, uyuyor, istirahat ediyor. Fakat bunları adeta gayri şuurî bir tarzda yapıyor. Bir türlü başında olup ısrar etmezsem günlerce yerinden kılmıdamıyacak ve her şey karşı lâkayd kalacak. Binaenaleyh, her ne kadar doktorun emrettiği hayat tarzı hergün aynı ise de gene mütemadiyen onun yanında bulunmak icab ediyor.

Bunun sebebi akılsızlık mı, yoksa tembellik mi?

Bana kalırsa, senelerce aynı odada hareketsiz durması ve dama kendi içinde yaşaması onu bu hale sokmuş.

Doktor onu yeni baştan her şeye alıştırmak ve ona yaşamak arzusunun hareket etmek ve kuvvet sarfetmek ihtiyacını aşılacak lüzum geldiğine kanıtlıyor. Bunun için de şüphesiz birkaç ay lüzum. Hamdolsun ki göğsünde hiçbir şey yok ve bu fena hayat çizerlerine kadar işlememiş. Hattâ, gene doktora bakılırsa, Neriman hanımın, bütün zayıflığına rağmen, bünyesi gayet kuvvetli imiş. Herhalde vaktile yaşadığı rahat ve sıhhi hayatın tesiri olacaktır...

Fazla gıda almanın iyi neticeleri görülmeğe başladı, yanakları hafifçe dolgunlaşıyor, ellerinin derisiyle kemiği arasına bir et tabakası giriyor ve bilhassa, bilhassa teninin rengi tabii oluyor. Şimdilik henüz yüzü soluktur amma o eski küf rengi sarılık zallı oldu.

Bu maddi değişikliklere rağmen maaleveyatında henüz göze çarpacak kadar tebeddül yoktur. Günün en uzun saatlerini olduğu yerde hareketsiz geçiriyor ve pencereden dağın bir köşesine bakıyor.

Sabahları, kalkar kalkmaz, ona o gün giyeceği çamaşır ve elbise'lerini veriyordum. Bir tek defa, başka bir esvab giymek arzusunun izhar etmedi. Genç kızlara has olan şıklık ve zarafet meselesi onu hiç meşgul etmiyor. Saç-

larını tarayıp üstünü giydikten sonra gözucile aynaya bakıyor ve kendi yüzünü görmekten hoşlanmıyormuş gibi derhal başını geviriyor.

Çok defa, o farkında olmadan, Neriman hanımı telkik ettim ve yüzünde veya gözlerinde bir alâka, bir sevinç ışığı yakalamak istedim. Maalesef nazarlarında yorgunluktan ve iç sıkıntısından başka bir şey okuyamadım.

Hayır, Neriman hanımında beğenmek ve güzelleşmek için hiçbir arzu yok. Bu hususta sadece kendimize güvenmemiz icab ediyor.

Sofrada da aynı lâkaydık... Öntüne getirilen her yemekten alıyor amma ayrıca bir meyva, bir tatlı istediği yok. canı bir pasta, bir çikolata çekmiyor.

Yalnız bir mesele onu bulunduğu uyusuktan uyandırdı:

Siz bana Neriman hanımın haricte fransızca konuşmaması ve onu akrabamdan biri gibi tanıtmaması tavsiye ettiniz. Binaenaleyh ondan herkesin içinde bana teyze demesini istediğim, itiraz etti:

— Neden size teyze diyecekmisim? Bunu sizin arzu ettiğinizi kendisine bildirdiğim zaman da şu cevabı verdi:

— Teessüf ederim madam Sürpük. Siz benim akrabam değilsiniz, kat'iyyen size teyze diyemem.

— Fakat...

— Beyhude yere ısrar etmeyiniz. Size ya «madam» derim, yahud da Ömerin dadısı olduğunuz için edadıdır. Sizi bu iki isimden başka türlü çağırmağım kabül değildir.

Bu sözleri söylerken öyle inadca bir hali vardı ki başımı kessen değişmiyeceğini anladım ve onun da, Ömer gibi, bana dadı demesine razı oldum.

Parmağındaki nişan halkası yüzünden de aramızda bir hâdisse geçti:

Ben onu burada on yedi yaşında bir kız gibi tanıtmıştım. Böyle zayıf ve eliz bir kızın evli bir kadın olduğunu izah etmek güçtü ve nazarı dikkatli celbetmekten başka bir faydası yoktu. Binaenaleyh parmağındaki yüzüğü çikarmasını rica ettim. Buna da itiraz etti:

— Mademki nikâhlандım. Bu halkayı parmağımda tutmağa mecburum, dedi.

Keçâlisine, on yedi yaşında bir çocuk gibi görünen bir insanın evliliğe veya nişanlılığa işaret olan bir yüzük taşınmasının güllünc olduğunu hatırlattım.

— Siz ne dersiniz deyin. Mademki

hakkında birçok yalanlar uydurmuşta ve hakikati gizlemekte meharretlidir, bu mesele için de bir yalan bulun, size sorarlara, bu yüzüğü bir hatırası gibi muhafaza ettiğimi söyleyiverin.

Şunu itirafa mecburum ki bu sert kaba cevap pek hoşuma gitmedi.

Çok şükür bugüne kadar kimse nişan yüzüğünün farkında olmadı. Esasen, lüğü ve sıkalığı kimsenin gözüne bulmayor. Burada onun gibi zayıf kızlar pek çoktur. Yeter ki onu on yedi yaşında bir çocuk gibi takdim edelim.

Yirmi beşine yaklaşmışım söyleyince henüz alâkadar olacak. Bunu istemiyoruz değil mi?

Bazı merhametli insanlar, her zaman mahzun duran bu kızcağızla konuşmak istedikleri, onu teselli etmek için kalkıştılar. Fayda etmedi. Neriman hanım herkesten kaçıyor, vahşi tavırlarla muvafiktir.

Onu alâkadar eden yegâne şey şudur: Kitaplar.

Her kitabının vitrin önünde duruyor ve hergün birkaç cild kitab alıyor.

Hanımefendicğim, size itiraz ederim ki onun bu merakı beni şaşırtıyor. İsteddiği her kitabı okumasına müsade edebilir miyim?

Geçen gün satın aldığı bir kitabın çıplak resimler gördüm ve terbiyeli bir genç kızın böyle acık saçık hikâyeleri okuyamayacağını kendisine söyledim. Hayretle yüzüme baktı ve ilk defa öyle rak kâhkaha ile güldü:

— Bu kitab bir beden terbiyesi kitabıdır dedi.

İzahı beni tatmin edemedi ve nişan yüzüğünün ve alay ettiğini anlıyamadım.

İşte size bütün olan biten şeyleri anlatan uzun bir mektub. Yakında geleceğim yazacağım. Hürmetle ellerinizden öperim muhterem hanımefendi.

XIII

Madam Sürpük Agobyan tarafından Şaziye hanıma gönderilen mektub.

lardan bazı parçalar

Neriman hanım buraya geleli beri çok kilo kazandı. Doktor tedavi neticesinden fevkalâde memnundur. Şunu de bütünlük tebeddülünden hoşlanacağımıza eminim.

(Arkası var)

İKİ KELİME

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

«Seni seviyorum» la «Sen sevildin» arasındaki farkı hiç düşündünüz mü? Ben bunu, hayatımı zehirleyen acı bir tecrübe sonunda ancak şimdi anıya bildim. Bir tek mastarın faili malûm ve meçhul bu iki ekli arasındaki müt. his farkı kavrayabilmek için, böyle saçlarının yarısı ağarcıya kadar mı bekliyecektim?

O kadını sevmiştim. O kadını, bütün aşklarımın üstünde çılgın bir ihtirasla sevmiştim. Nihayet bir gün, ilk itiraf, dudaklarımdan bir hekrük gibi dökül. dil. Bir ümidim, onun da bedbaht oluşu idi. Sevdığı adam, bir başka kadına bağlanmış ve artık uzaklaşmıştı.

Akşamı, Boğazın suları koyu lacı, verd bir durgunlukla önümüzde uza, nuyr ve karşı sahilin yalısında, güneş, pencereleri keskin akşierle parlata, yordu.

Yanında, bir hayal g'bi sessiz duran kadının ellerini tuttum ve inledim:

— Sizi seviyorum, Ben'in Hanım.. ve biliyorum ki...

Bir den sözümü kesti:

— Ve biliyorsunuz ki, ben de bir bes. kasını seviyorum. Bütün benden uzak, lasını bile olsa onu unutmama imkân yok. Bunun için siz beni unutmamalısınız.

Bu cevabı beklemeli idim. Bu cevabı mukadderdi. Fakat ne için, yaratıcı, ni. çin, ellerini ellerimde bırakmıştı?

Aradan aylar geçti ve sonra seneler... Ona, bazan, bir suvarede, bir salonda rastladığım oluyordu. Bana durgun ve biraz da üzünmüş bir bakışla süzün. sendi. Bu gülmüsem, bu bile, beni se. vindirmeğe kâfi idi. Ondan artık fazla bir şey de beklemiyordum. Kalbimden ve fazlasıyla gururumdan yaralı idim.

Aramızda, bütün bu yıllar zarfında, o Boğaz akşamına ve o akşamki sözlere dair en ufak bir telmih bile gegan. yordu. Halbuki geçebirdi, mademki onun hayatı da büsbütün bir boşluk içinde kalmıştı, mademki onu anla. mayan, güzelliğini, inceliğini takdir e. demeyen o adam, o sevdiği adam şimdi bir başka kadına evlenmiş, hattâ ço. cuğu bile olmuştu.

O halde ikimizi de birbirimize sokul. maktan hangi kuvvet menedebirdi? Belki ben istese idim, belki yeni bir iti. rafa ona yaklaşı idim, beni daha iyi anluyacaktı. Belki, bu yavru kuş, başka bir dalda incinen kanadını, hiç değil.

se dindirmek için, en sonunda be. nim kollarıma bırakacaktı. Ve kim bi. lir, belki de bir gün o maziyi unutacak unutmaya çalışacak ve beni bir parça sevebilecekti!

Ve nihayet gene bir gün, o kaçmı. maz, mukadder hâdise vukus geldi. Bir bu' gecesinde, onunla danseder. ken, içkinin, sıcakın ve çıldırışıya sev. diğim kadını kollarımda tutmanın te. siri altında gururumun eridiğini, ira. demin zayıfladığını hissettim. Tango. nun baygın ahengi, etrafımdaki ipek hisirtileri ve yüzümde onun saçların. dan dağılan gasyedici koku ve sonra, ezaya benzeyen bir şehvetle açılan du. dakları ve sıcak gül nefesi beni çil. dirtti. İşte o zaman, dudaklarımdan, üç yıl evvelki itirafım bir daha dö. küldü:

— Sizi ne kadar seviyorum!

Başını göğsüme eğerek, fısıltılı bir sesle:

— Hâlâ mı? Hâlâ mı?

Diye tekrarladi.

— Evet.. diye inledim. İnanmıyor musunuz?

— Yoo.. inanıyorum... Fakat...

Caz susmuş, tango bitmişti. Onu, ka. labahık akrabası ve dostlarıyla oturduğu masaya götürürken, kulaklarımda hep bu «fakat»ın bir saksofon hekrüğü gi. bi helezonlarla genişleye genişleye bü. yüdüğünü, çınıyarak bütün benliğimi titrettiğini hissediyordum.

Ne demek istemişti? Bu, bir ümid kelimesi mi idi?

O geceden sonra onunla birkaç defa bir pastahane de buluştuk. Coşkun his. lerimi artık ondan hiç saklamıyor, bir. den sıcağa kavuşan bir camekân ç'çe. gi gibi aşkımlı katmer katmer onun gözleri önünde acıyordum. Hissediyor. dum ki sesimde bülbülleşen bir nağme, bazan ağlayan, bazan gülen, sevinçten ve saadetten gülen bir terennüm var. di. Nihayet gene mukaddere rolünü oynadı. Ölen kocasından sonra sevdiği ve uğurunda o kadar ızdırab çektiği a. damı artık gönülden sığınmış görünen sevgiliim, bana, daha gizli ve samimi bir mülâkâtın râdini esirgemedi.

O günü öyle sabırsızlıkla bekledim ki... Bir pansiyonda ikimiz için tuttu. çüm küçük odayı daha sabahın ç. çeklerle öyle donattım. Öyl süslediğim ki... İki de bir aynada yüzüme bakıyor,

senelerdir yüzümde derinleşen ızdırab çizgilerini adeta bir sihirle kaybolmuş görüyordum. Saçlarımdaki aklar sanki yeniden siyahlaşıyor, gözlerim bir gençlik ateşile doluyor ve neş'em içime sığmıyordu. Hele dudaklarımdan ara. sından, sanki duvardaki resimlere hitab ediyormuşum gibi «Mes'udum! Mes'u. dum!» diye fısıldayışım, hele odada bu dört duvar arasında heyecanla döñüp duruşum ve arkadaki apartmanların balkonlarına bakan pencereyi açarak belki yirmi kere, otuz kere, ufak bir a. rakıktan, aşağı sokağın daracak çer. çeşine bakışım...

Nihayet apartmanın zil çalıyor.. koridonda ayak sesleri... Ve bir lâhza sonra, odanın kapısını vuran nazlı par. maklar...

İşte o gün onu kollarımda ilk sıktı. şüm gün.. ve bana üç tatlı hitabı:

— Seviyorsun!

Tam üç ay bir cennet saadeti yaşa. dım. Tam üç ay, haftada iki gün, onu, o küçük odada bağrıma bastım. Tam üç ay, dünyanın en mes'ud adamı ol. dum.

Fakat sonra?...

Sonra vaziyet karıştı. Önce bir has. talık, sonra bir akraba ziyareti baha. nesile bir hafta hiç gelmedi. Hafta i. çinde pansiyona her uğrayışında boy. num büktük ve kalbim endişeyle ayrıldım. Yalnız haftanın sonunda ondan gelen bir mektub, bana, mazeretlerini ve gele. cecek hafta için muayyen günlerimizi beklememi bildiriyordu. Ah, ertesi haf. ta onu tekrar karşında gördüğüm za. man, nasıl dizlerine kapanmış ve se. vinci'nden ağlamıştım!

Artık âdet edinmişti. Randevuya gelmediği günler sıklaşıyor ve her de. fasında, beni hiç inandırmayan, inan. dıramayan bir takım bahaneler lead ediyordu. Ona yalvardım, kaç defa yalvardım, beni incitme, benimle böyle oynama diye... Fakat o, her defasın. da, güldü ve kollarını boynuma dol. varak:

— İnan sözüm.. neden inanmıyor. sun?.. Emin ol ki seviyorsun!..

Diyordu.

Şimdi acı acı hep bunu düşünüyö. rum, hep bu «Seviyorsun» sözünü.. neden hep böyle meçhul fiille konuşu.

yordu? Seviyorum demeye neden dil. varyıyordu? Seviyorum! Fakat kimin tarafın. dan?... Onun mu, bir başka kadını mı?... Birbirine benzer gibi görünen bu iki kelime arasında ne derin bir mana uçurumu vardı!

Sonunda olan oldu. Bir başkasile se. vişti ve bir gün onunla Anadolu'ya git. ti. Bana gelince, kadına ve aşka bütün imanımı kaybetmiştim. Hayat, benim için artık bir zindandan başka bir şey değildi.

Ne acı hakikat!... Şu satırları yazdı. şım masanın üstünde bana, Samsun. dan bir otele adresi ile beraber yolla. dığı son mektubu duruyor. Son mek. tub.. yeniden üç sene sonra...

Şu satırların karşısında, içim sızla. yarak, acı acı güliyorum:

«..... Beni affet.. seni anlamadım.. hayatta bir daha aldandım.. çünkü, fena bir tesadüf, karşına senden son. ra bir başkasını çıkarmıştı. Onun kud. reti karşısında yenildim. Şimdi bed. bahtım. Bir daha ayrılmamak üzere tekrar yanına dönmek isterim. Hem bu, bizim hakkımız değil mi?... Biz de insan değil miyiz?... Mes'ud olmak hakkımız değil mi?... Zira, emin ol ki sevilmişsin. İrfan...»

Zavallı kadın ve zavallı ben!.. Hâlâ mı birbirimizi aldatacağız?... Hâlâ mı dudaklarımdan «sevdim» kelimesi yerli. ne, «sevildin» kelimesi çıkıyor! Fakat bu defa bu kelimelerin ilki ne kadar gülmeye düşerse, ikincisi de kulakta o kadar sahte çınlıyor!

Anadolu.. gurbet.. yalnızlık.. ve bir otel odası... İşte benim hüsranım... Ba. na gelince, yalnız sevilmişim!... Fakat kimin tarafından?... Kimin?..

Halid Fahri Ozansoy

Gönül işleri

(Baş tarafı 3/1 de)

İlke a gırtiyerek «sözütük» ile iktifa edişinden anlıyorum. Belki ihtiyata riayet ederek bu sözlülüğü de gizli tutmuştur.

Sualinin cevabını vereyim:

— Bu sahada mantığın gösterdiği iki yol vardır. Birincisi delikanlıya çok kısa bir müddet tayin ederek düşünüy. birleşmeyi, yuva kurmayı geleceğe bi. rakıp derhal nikâh yapmayı teklif et. mektir, kabul ederse ne iyi, kabul et. meyse meseleyi bitmiş saymak icab eder. İkinci yol ise delikanlıya hiç bir şey söylemeden, hiç bir şey hissettir.meden bir başkasını, derhal evlenecek bir başkasını aramaktır.

Bir erkek için vakit hiç bir zaman, hafta otuz beşine, hattâ kırkına kadar geçmiş sayılmaz, fakat bir genç kız için hafta ay; ay da sene hükümde. dir. Beğenilip, sevilip, istenildiği za. manları kaçırmanınası lâzımdır. İşte mantığın sözü. TEYZE

Tiyatro

Millî tiyatroya, edebî heyete ve bugünkü tiyatromuza dair

— 1 — «Hamlet» mü. nakaşasından çı. kan davanın

YAZAN: Nusret Safa Coşkun

lerde kabahatsiz bir şahsı, adaletin eceliisine bir gös. teriş olmak üzere

«Hamlet» in temsili kadar u. zun sürmesi, Japon baskını. na benzeyen, Şehir Tiyatrosuna müteveccih ilk taarruzların hızını kaybetmesine sebep oldu. İlk gü. rültünün şursuz tezahürleri, orta. ya atılan gelişigüzel hükümler bu. gün biraz daha manalılaşmış bulun. yor. Bu istikrarı fırsat bilerek, ti. yatomuzun bugünü, yarını ve ba. zılarının mevcudiyetini iddia etti. ği tiyatro meseleleri üzerinde biraz durmak faydalı olacaktır.

Son zamanlarda tiyatroya karşı. derin bir sempati gösteren ve ken. dine göre nazariyeler, fikirler orta. ya atan ve bunların da tatbikina girişen üstad İsmail Hakkı Baltacı. oğlu, «Millî tiyatro» istiyor.

Bugün «Millî tiyatro» arzusunun «Millî pabuç» isteğinden daha bü. yük bir manası yoktur. Bir defa,

«Millî tiyatro» diye dünyanın hiç bir tarafında bir müessese kalma. mıştır. «Millî tiyatro» artık sadece binalara verilen isimdir. Vakıta, Japonyada, Çinde bize tamamilen yabancı, eski âdet ve an'anelere da. yanan orijinal, tiyatrolar vardır. Fakat bu tiyatrolarda oynanan e. serler tamamilen millî değildir. Bu. ralarda her çeşid eser oynanır. Mil. lilik ruhta değil, çatıda ve halk ta. rafındaki mizansenedir. Meselâ, tiyatronun sabahın akşama kadar sürmesi, halkın yemeğini tiyatroya yemesi, yerde bağdaş kurup otu. rması, sahnede perde olmaması gi. bi.. «Millî edebiyat», «Millî musi. ki», «Millî Mimari» evet.. «Millî tiyatro».. hayırlı..

«Millî tiyatro» ile millî eserler temsil eden bir müessese kasdet. mek istiyorsak, hücumlarımızı mu. hatab olarak seçtiğimiz müessese ve şahıs yanlışdır. Millî eseri mu. harrir yazar, tiyatro temsil eder. Şa. yed muharrirlerimiz millî eser yaz. mıyorlarsa, kabahati tiyatroya yük.lemek, suçlusu bulunmayan hâdise.

mahkûm etmeye benzer. Yok, «Millî tiyatro» ile, hususiyetleri. mizi, tarihi temaşa an'anelerimizi canlandıran bir müessese istiyor. sak, bugün bu imkânlarla malik ol. madığımızı, bu imkânsızlıkları da mümkün kılmak için başka yoldan yürümek lüzumunu kabul etmemiz lâzım! Biz, «Millî tiyatro» ile Ka. ragözü, orta oyununu anlıyoruz.

Karagözün, orta oyununun ihya. sında biz de sayın Baltacıoğlu ile beraberiz. Hattâ tevazuu bir tara. fa bırakarak söyleyeceğiz ki, üstad tiyatroya daha başka mevzularda bombardımanla meşgul olduğu st. ralarda «Karagöz» için gece yapı. lması, halkevleri tarafından bu işin benimsenmesi younda neşriyat yap. mış bu işin nazariyat sahasından filyata geçmesine sebep olmuş bu. lunanlardandır.

Böyle bir davanın İsmail Hakkı Baltacıoğlu gibi, kuvvetli bir kalem sahibi, tanınmış, liyakati tasdik e. dilmiş bir otorite tarafından mü. dafaa edilmesine teşekkür etme. mek, bu alâkayı heyecanla karşıla. mamak mümkün mü? Ancak tari. hi temaşanın ihyasma giden yol, Şehir Tiyatrosundan geçmez. Şa. yed sayın üstad, milliliği, Japon ve Çin tiyatrolarındaki şekilde anlıyor larsa, dram tiyatrosunda fıstık, fin. dık, gazoz sattırmak, paradiye a. yak takımı doldurup nâra attır. mak, bir iki kanto koymak, perde. yi çingrakla açtırmak, halkı tiyat. roya öğleyin alıp, meselâ «Fazilet mağlûb olur mu?», «Ekmekçi ka. rı», «Sen nehri cinayeti», «Afrika. na», gibi sekizer, dokuzar perdelik melodramlar oynatmak, komedi tiyatrosunda, Hâzım çıkmadan ev. vel teneke yuvarlamak suretile, es. ki tiyatromuzun hususiyetlerini ih. ya icab edecektir.

«Millî tiyatro» tekniği yoktur; beynelmilî tiyatro tekniği vardır. (Devamı 6 ncı sayfada)

KOCA YUSUF

Belçikalı yere vuruldu!

— Bu da ne demek?... Anlamadım...
— Siz bunları anlayamazsınız?... İşini, ze gelmez... Hepten kızılbaş bu kefereler be!...

Tam; bu sohbet esnasında Arbitr düdüğü çalmıştı. Saat tam dokuzdu. Müsabakaya çağırıyorlardı.

Yusuf; neş'eli bir eda ile bıyıklarını bura, bura meydana geldi. Belçikalı da sahaya gelmişti. Şeyirciler pehlivanları alkışlıyorlardı.

Locadaki madam; bu akşam Koca Yusuf'a daha ziyade aşına bir çehre ile bakarak alkışlıyordu. Elinde birçok bağırsız çiçekler vardı.

Güreşe başlamadan Yusuf'a doğru attı.

Koca Yusuf ta, bu akşam evvelki akşam gibi kızarıp bozarmamıştı. Madama gülererek bir reverans yapmıştı.

Hakem heyeti güreşin şartlarını ilan etti ve güreş başladı.

Belçikalı; ne yapıp, yapıp tedafül bir güreş tutacaktı. Eğer, Yusufun karışısında müdafaa ile beş on dakika barınamabilirse barınacaktı. Olmadığı takdirde akubetine kavuşacaktı.

Koca Yusuf; güreş başlar başlamaz hasmuna hücum etti.

Zavallı Belçikalıya meşhur ön çaprazını taktı. Stürmeden olduğu yerde sıkarak büküp yere vurdu. Yusufun bu hamlesi o derece seri ve kuvvetli olmuştu ki; Belçikalı sırtüstü yere düştü. Şer düşmez avaz çıktığı kadar bağırdı.

Koca Yusuf; esasen yenilmiş olan hasmının bağırmasına duyunca üzerine, den stratle kalktı.

Belçikalı elleri böğründe bağıryordu. Seyirciler, bu hal karşısında oldukları yerlerden fırlıyarak meydana koştu.

Polis ve jandarma kargaşalığı durduramadı.

Sirkte bulunan doktorlardan bazıları Belçikalının yanına geldiler.

Zavallı Belçikalının kaburga kemiklerinden ikisi kırılmıştı.

Bir dakika içinde başlayıp biten bu güreş hakikaten; tatsız ve zevksiz olmuştu. Bundan başka da güreş olmadığı için halk, verdiği paraya acımıştı.

Yusuf; meydanı terkedip soyunma odasına gitti. Adamcağının bu haline onun da yitireği sızlamıştı.

Bu sırada; Belçikalı organizatör, Mösyö Piyer'e çıkışlıyordu:

— Bu ne zerafet, vahşettir bu... Böyle güreş olur mu?

Mösyö Piyer; ses çıkarmıyor. mahcup bir halde önüne bakıyordu. Gürültü işiten Yusuf dışarı çıktı. Belçikalı

organizatör Yusufu görünce korkusundan lafi ağzında kaldı. Şaka değil, Türk pehlivani kızarsa bir çaprazda kendisini toplardı.

Fakat, münakaşayı sezen ve organizatörün korkusundan sustuğunu anlayan Yusuf, Belçikalıya hitaben:

— Ne söylenir duyursun be? Pehlivanlığı paylançoluk mu zannediyorsun be? Hepten simit gibi adammış bel...

Diye bağırdı. Organizatör tek bir laf etmeden Mösyö Piyerin yanından sıvıştı.

Piyer; gülmeden bayılıyordu. Yusufu milliyetle soyunma odasına soktu. Bazı Belçikalı sporcular da Yusuf'a hücum etmek temayülünü göstermişti. Bereket versin Yusuf bunun farkına varmamıştı. Kurnaz Piyer; işi çaktırmadan pehlivani soyunma odasına sokmuştu. Bir yandan da Mösyö Dubliye, ye bağıryordu:

— Aman Dubliye; iş büyüyecek, çabuk polise haber ver... Eğer, Yusuf kendine taarruz edeceklerini sezerse dışarı çıkıp bu heriflere hücum eder. Sonra, iş sarpa sarar...

Mösyö Piyerin düşüncesi doğru idi. Dubliye; polise haber verdi. Hemen beş on polis mütearrızları dağıtı. Yusufun odasını kordon altına aldı.

Biraz sonra; giyinip dışarı çıkan Yusuf; yemeğe davet eden madamı Mösyö Dubliye ile karşı karşıya konuşur buldu. Madamın elinde güzel bir buket vardı. Yusufu görür görmez sanki; es, kidenberi aşına imiş gibi bir tavırla koşarak yanına gitti. Elindeki buketi verdi ve:

— Araba kapıda bekliyor. Buyurunuz, dedi.

Mösyö Piyer, Dubliye ve Yusuf madama beraber sirkten çıktılar. Polis her ihtimale karşı Yusufu muhafazaya almıştı.

Belçikalılar, Yusuf arabaya binerken bağıryorlardı:

— Vahşi adam!...

Yusuf; fransızca bilmediği için toplanan ve bağırıcıların ne söyledikleri, nin farkında değildi.

Araba biraz sonra; bir apartmanın önünde durdu. Bursi madamın oturduğu yerdi.

Gayet güzel ve temiz bir hizmetçi kız misafirleri karşıladı.

Tam manasile zengin ve kibar döşenmiş bir daire idi.

Misafirleri doğru yemek odasına götürüyorlardı. Sofrada neler yoktu.

(Arkası var)

SPOR

Lig maçları bu hafta oynanacak mı?

Sahaların maçlara uygun olup olmadığı bugün belli olacak

Bu hafta lig maçlarının yapıp yapılamayacağını bir karara bağlamak üzere bugün bölge merkezi her iki sahada bir tetkik yaptırılacaktır. Alınacak neticeye göre karar verilecektir.

İstanbul - Ankara boks maçları

İstanbul ve Ankara boksörleri arasında yapılması takarrür eden boks maçları önümüzdeki Cumartesi akşamı Beyoğlu Halkevi salonunda yapılmaktadır.

Yeni tescil talimatnamesi

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü'nün hazırladığı tescil talimatnamesi hakkında kütübiere izahat verilerek üzere dün akşam muntaka merkezinde bir toplantı yapılmıştır.

Üniversite talim taburu

Üniversite talim taburu binasının talebe yurdu haline getirilmesi üzerine, tabur diğer münasip bir yere nakledilecektir.

Orgeneral Fahrettin Altay'ın Üniversiteye gelerek talim taburu binası için elverişli yerleri gezmiş ve bazı tetkiklerde bulunmuştur.

Eczacıların toplantısı

Türkiye Eczacıları Cemiyetinden: Cemiyetimizin umumi heyet içtimaı 29 Kanunusani 1942 Perşembe günü saat 15 de Çağaloğlunda Etilba Odası salonunda akbedilecektir. Cemiyet azasının mezkûr gün ve saatte teşrifleri rica olunur.

Yeni neşriyat

İslâm Ansiklopedisi, Cüz 7

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarafından negredilmekte olan İslâm Ansiklopedisi'nin 7 inci cüzü çıkmıştır. Bu faskülün sıklet merkezini Arabistan maddesi teşkil etmektedir. Arabistan coğrafyası, tarihi, edebiyat ve kültürü hakkındaki malûmat zamanımızın ilmi usul ve muftalarını dahilinde, birçok yeni tashih ve üvelerle tam ve ciddi bir monografi haline getirilmiştir. Muntazam fasıllarla intişar edip yakında ilk cildi tamamlanacak olan bu değerli eseri kardeşlerimize tavsiye ederiz. Maarif Vekilliği yayınevlerinde ve bütün kitapçılarda bulunur. Fiyatı 100 kuruştur.

Trakya'da

Bir Bulgar 91 aded altın Bulgaristana kaçırtırken yakalandı

Edirne (Hususi) — Dün Kapıkule hudud gümrüğünde bir Bulgar 91 aded altını Bulgaristana kaçırtırken yakayı ele verdi.

Aldığımız mevşuk malûmata göre bu hâdise şöyle olmuştur:

Bulgaristandan muntazam pasaportla Edirneye gelen Bulgar tebaah Raşev burada ekde ettiği 91 aded altından 70 adedini pantolonunun sağ bacağına bir mendille bağlamak ve 21 adedini de pantolonunun arka tarafına sureti mahsusada yaptırdığı bir cep içine koyup Kapıkule hudud gümrüğünden Bulgaristana geçmek üzere yapılan muayene neticesinde meydana çıkmıştır.

91 aded Türk altını derhal musadere edilmiş ve kendisi de tevkif olunmuştur.

Altınları nereden tedarik ettiği yapılmakta olan araştırmalar neticesinde meydana çıkacaktır.

Adana Kız Enstitüsü kadrosunda değişiklikler

Adana (Hususi) — Adana İsmet İnönü Kız Enstitüsü Ev idaresi yemek pişirme stajyeri Fatma Gönen Elâzığ Kız Enstitüsü ev idaresi yemek pişirme stajyerliğine, Nakış stajyeri Fatma Ar Antalya kız sanat okulu nakış stajyerliğine, Moda stajesi Nimet Türkmenci Ankara İsmetpaşa Kız san'at okulu Moda stajyerliğine, Ev idaresi, yemek pişirme stajeri Nazmiye Yabancı Elâzığ Kız Enstitüsü ev idaresi, Yemek pişirme stajyerliğine, Adana İsmet İnönü Kız Enstitüsü çamaşır stajeri Zeliha Göçener Diyarbakır Akşam Kız san'at okulu çamaşır stajyerliği, ne, Biçki, Dikiş stajeri Sabiha Seçmen Ankara İsmetpaşa san'at okulu Biçki, Dikiş stajyerliğine, Resim stajeri Naima Pişken Bursa Necati bey Kız Enstitüsü Resim stajyerliğine tayin edilmişlerdir.

Memleket Haberleri

Yurdda karakış

Egede trenler hâlâ teahhurla işliyor, Sındırgıda yollar kapandı, Nazillide ise portakal ağaçları ve bazı nebatlar zarar gördü

İzmir (Hususi) — Gelen haberlere nazaran kar ve kış vaziyeti orta Anadoluda bilhassa tesir icra etmektedir. Fakat tren münakalâtı kısmen devam etmekte, diğer vasıtalar işleyememekte dir.

Trenler İzmir'e teahhurla gelmektedir. Evvelki gece Bandırma treni 50 dakika teahhurla gelmiştir. Afyon treni de aynı vaziyettedir. Muhtelif hatlardan Afyon'a gelen katarlardan bir kısmının ora da kaldığı anlaşılmıştır. Bilhassa Konya hattından Afyona kadar kısmında karın fazlalığı yüzünden hiçbir katar gelmemiştir. Kilitürpark hayvan bahçesinde bir ceylan da dün gece donmuş olarak bulunmuştur.

Soğuklardan meyva bahçeleri ile sebze bahçeleri fazla zarar görmüşlerdir. Buralarda sular donmuş, telefon şebekesinde de arızalar olmuş yeraltı tesisatı bazı yerlerde hususi cihazlarla ısıtılmıştır. Dün, Bucada da bir kaza olmuştur. Eyüp kızı 65 yaşında Fatma buz üzerinde kaymış, ayağı kırılarak memleket hastanesine kaldırılmıştır.

Soğukların artmasıyla kömür ihtiyacı gündün güne fazılaşmakta, bilhassa kök kömürü bedarinde müşkülâtla karşılaşmaktadır. Havağazi fabrikasının ve Karataş iskelesinin önleri kök ve mangal kömürü almak isteyenlerle doludur.

Sındırgıda

Sındırgı (Hususi) — Bir haftadır Sındırgı, Balıkesir ve havâlisinde kar, fırtına, soğuk şiddetle hükümlü icra etmektedir. Üç gündür kar yüzünden kapalı olan Sındırgı, Balıkesir yolu Pazar günü güç halle açılabilmiştir. Edirne, Bursa ve Çanakkale yolları üç, dört gün işleyememiştir. Balıkesir, Soma ve Değirnisaz kömürü ihya etmek bedir. Halk odun ve mangal kömürünün pahalı olmasından maden kömürünü yakmaktadır. Tonu on bir liraya satılan bu kömür son yıllarda Balıkesirde çok satılmaktadır.

Nazillide

Nazilli (Hususi) Bu bayram kasabamız mevsimin bir sürprizile karşılaştı. Yeni yıl sabahı yataklarından kalkan Nazilliler her tarafın bembeyaz kara bürünmüş olduğunu gördüler.

1928 yılında da bu şekilde bir iki santimlik bir kar yağmıştı. Afadan geçen 13 sene zarfında kar anıak karışı dağlarda görülmüş, kasabamıza düşmemiştir. Bu sebeple memleketimizde kızak kaymak, kartopu oynamak, karadan adam yapmak gibi kış eğlenceleri bilinmez.

Burada sıcak ilkelere nebatı olan karabiber, Mısır incisi, muz enaniden bazı süs ağaçları ve bilhassa mandalina ve portakal ağaçları bu streksiz karadan kısmen zarar göreceksin de toprakın kurvetlenmesi, hasaratın imhası ve hastalığın azalması bakımından bu karın büyük faydaları olacaktır.

Bergamada bir köylü kadının esrarlı ölümü

İzmir (Hususi) — Bergamanın Kozak nahiyesinin Demircidere köyü halkından Hasan Yılmazın on günlük çocuğu, köyün yakınında bir ağac dibinde bulunmuştur.

Bu çocuğu anası Güllünün oraya bıraktığı ve kendisinin de öldüğü ihbar edilmiştir. Ölüm sebebi ehemmiyetle tahkik edilmektedir.

Bn. Güllü ile kocası Hasan Yılmaz arasında bir iğbirar ve geçimsizlik mevcut olduğu iddia edilmektedir.

Şarkışla Parti kongresi

Şarkışla (Hususi) — C. H. P. Şarkışla kazasının senelik kongresi kalabalık bir kütlenin iştirakile yapılmıştır. Kongrede dilekler dinlenmiş ve yeni kararlar alınmıştır. Kongre eski idare heyetini tekrar seçmiş ve faaliyetine son vermiştir.

Mardinde Çocuk Esirgeme Kurumunun yardımları

Mardin (Hususi) — Sehrimiz Çocuk Esirgeme Kurumuna bayram münasebetiyle fakir ve yarımda muhtaç 150 okul talebesine elbise yaptırmış ve okul haricinde bulunan 85 fakir çocuğa da don, gömlek dağıtmıştır.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

İngiliz Başvekil muavini Avam Kamarasında harb durumunu anlattı

Meb'uslar Uzakşarkta alınan tedbirleri tenkid ettiler

Londra 8 (A.A.) — Avam Kamarasında harb durumunu gözden geçiren başvekil muavini Atlee ezeltme sunuları şöyledir:

«Çoğunluk Atlantik aşırı yolculuğu yapmak için mevcud birçok sebeplerin parlamento tarafından takdir edildiği emindir. Parlamento erişilen başvekil neticelerden haberdardır. Komutanlığa tayin edilen Wawell kurmay heyetinde, Avustralya, Yeni Zelanda, Büyük Britanya ve Amerika kuvvetlerine men sub kurmay subayları bulunacaktır.

Çin başkomutanı Çin Kay. Sek. şimdiki halde Heride Çin harb alanlarında hareket yapacak mülkelerin hava ve kara kuvvetlerinin komutanlığını yapması kabul edilmiştir.

Hore Belisha'ya cevap veren Atlee, General Wawell'in Çin Hindistanı haric olmak üzere, komuta sahalarına, Birmayadan başlayarak Filipinlerin şimaline ve oradan Avustralya şimal kısmına kadar inerek Malezya ormanlarını çeviren bölgeye şamil olduğunu izah etmiş ve bu komuta sahalarının Avustralya ve Hindistan'a aid olmadığını anlatmıştır.

İmparatorluk harb kabinesi Atlee, evvelce olduğu gibi bugün de Avam Kamarasında İmparatorluk harb kabinesinin teşkil ve yürücek bir harb meclisinin kurulması meselesinin öne sürüldüğünü söyledikten sonra şöyle demiştir:

«Bu gayretlerin tertib ve tanzimi meselesi hakkında halen söz söylemek ve münakaşa yapmak benim için biraz mevsimsiz olacaktır. Maamafih bu meselelerin dikkat nazarıyla çekmiş olduklarını bildirebilirim.

«Hariciye nazırı Stalin'e yaptığı ziyareten henüz avdet etmiş bu unvanı, Bu da şahsi ve sık bir işbirliğinin başka bir misalidir.»

Atlee son dört hafta içinde muhtelif harb alanlarındaki vaziyet gözden geçirerek şöyle demiştir:

«Bir kâr ve zarar hesabı yapmalıyız. Libya, Auhinçek, Mihver kuvvetlerine ağır darbeler indirmeye devam etmiştir.»

«Diğer taraftan cenubda hafif müfrezeler çöden Trablusa ulaşan yolu gerek ileri harekete geçirmişlerdir. Yapmışımız hareket, ekseriya fena halde valar fevkalade işte edilmiştir. Son günlerde Rommel kuvvetleri Jeddah'ta da toplanmıştır. Burada ağır tank muharebeleri yapılmıştır. Bardiyadaki düşman kuvvetleri 8000 esir ve birçok harb malzemesi vererek teslim olmuşlardır. Halfaya ve Sollum'daki düşman mukavemetleri pek yakından çevrilmiş bulunmaktadır. Libya'daki durum budur.»

«Daha evvel işbirliği noksanlığı hakkında tenkidler yapılmıştır. Libya seferi işi beraberliğinin mükemmel bir misalidir.»

«Bu arada Atlantik muharebesi de devam etmektedir. Başvekilin son beyanatında belirttiği gibi ticaret gemileri bakımından evvel kayıplarımızın azalması memnuniyet verici bir yol takip ediyor.»

«Bugün artık söyleyebileceğimiz diğer büyük bir kazanımda da, Rus taarruzunun mütemadiyen terakkiye kaydetmesidir. Cephenin geniş kesimlerinde, teşebbüs, açıkça Rusların eline geçmiştir. Alman başkomutanlığı bu gerçeğin emniyet planı icabı olduğunu iddia bile lüzum görmemiştir.»

«Uzakşarkta bundan sonra Uzakşark'tan bahsedilen Atlee, bu bölgede geçen hadiselelerin başvekil tarafından yapılan ehemmiyetli muvaffakiyetleri ugrana, bileceğini gösteren ihtisarı haklı olarak söyledi ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Birleşik devletlerin b'alm yanımızda harbe girmesi, hiç şüphesiz meydan vermeyecek şekilde son safenin bize aid olduğu kararını meydana çıkarmıştır. Maamafih, bu Japonyanın milletleri, bize karşı yaptığı haşane taarruzla, bevidioysü durumundaki üstünlüğü ve şimdiki halde elinde tuttuğu teşebbüs kabiliyetini ortadan kaldırmaz. Uzakşark seferinin başlangıcında Japonyanın, buradaki garnizonlarımızı istediği gibi tamamiyemadığımız için kuvvetimiz ve teçhizatımız bulmuş olması bairesizlikten değil, her tarafa kuvvetli olmamızın mümkün olmasından ileri gelmiştir.»

«Başvekil muavininin beyanatından sonra yapılan müzakereler esasında bütün hatırlar, Çoğunluk Birleşik devletlere yaptığı ziyareti ve oradaki konferanslarda elde ettiği neticeleri tasvir etmişlerdir.

«İtalyanlar Uzakşark durumu için alınan tedbirleri tenkid etmişlerdir. Liberal Nat. Granville ve diğer mebuslar bir harb kabinesi teşkil fikrini öne sürmüşlerdir.

İşçi mebuslarından Stokholm'de, kabine de «İhtiyarlar kifayeti» ismini verdiği haden şikâyet etmişlerdir.

Alman kıt'alarının maneviyat ve teçhizatı

Neuyork radyosunun bir İtalyan gazetesine atfen verdiği haberi Berlin tekdiz ediyor

Berlin 8 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Neuyork radyosu tarafından, bu aymın 6'ında neşredilen bir haber, salâhiyeti bir kaynaktan yalanlanmaktadır. Bu haberde, İtalyanca Corriere Della Sera gazetesinin şark cephesindeki Alman kıt'aları hakkında bir makale neşrettiği ve bu kıt'aların fena teçhizatından ve maneviyatının zafı ugradığından bahsedildiği söylenmektedir.

Neuyork radyosunun verdiği bu haberin baştan aşağı uydurma olduğu beyan ediliyor. Adı geçen gazete, Neuyork radyosunun Alman kıt'aları aleyhinde her hangi bir hüküm çıkarmasına müsadele ne bir makale, ne de bir haber neşretmiştir. Bu gibi haberler neşretmek suretiyle Mihver devletleri arasındakî iyi anlaşmayı bozmak ümidi besleyenler aldanyorlar.

Eden Avam Kamarasında Moskova görüşmelerini anlattı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Eden Avam Kamarasında Moskova görüşmelerini anlattı. Karar muhasamatı başlamadan önce verilmiştir. O zaman bu karar milli menfaat namına alınmıştır. Hükümet bu mesele hakkında tam bir müzakere açacaktır.

Moskova müzakereleri

Hariciye nazırı yeniden Moskova ziyaretine geçerek sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Stalin ve Molotof vakitlerinin büyük bir kısmını bize hasrettiler. Müzakerelerimizde birçok mevzular görüldü. Başka her hangi bir konferansta bu kadar çok bahsa temas edildiğini hatırlıyorum. Stalin çok açık fikrli bir adamdır. Mesgul olduğu meseleleri, bu meseleler ister siyasi, ister askeri mahiyette olsun, derin bir vukufia bütün harbin sevk ve idaresine aid bütün meseleler hakkında görüşmelerimiz karşılıklı olarak bildirirdik ve müsbet neticeler elde ettik.

Rusyada her ritbeden kumandanların, erleri, milletin seferlerini ve harb meydanında kıt'alar gördük ve her tarafta güven ve azmin kat' nisanesini bulduk.

Türkiye

Moskovada bulunduğum sırada Tahran ve Ankara'daki İngiliz elçilerini benimle görüşmek üzere oraya çağırıldı. Çünkü Almanların bilhassa benim Moskova ziyaretim vasıtasıyla, Türkiyede huzursuzluk doğurmaya çalışmalarını muhtemel görüyorum. Bu hususta aldığımız kararlar, Müzakerelerimizin Türkiyeyi ilgilendiren kısımları hakkında Ankara müessesimize bizzat malumat vermek itedim. Elçimiz Türk hükümetine bunları bildirecektir. Şimdiki şartları söyleyebiliriz ki görüşmelerimizde Türkiyeden her bakımdan dostça bahsettik.

O kadar ki Türk hükümeti bunları işitmekle memnun olurdu. Türklerin, müttelikleri safından korkacak bir şeyleri yoktur. Türkiye'nin toprak bütünlüğü hiç bir tehlikeye maruz değildir. Geçen Ağustos'ta Büyük Britanya ile Sovyetler Birliği tarafından Türkiyeye karşı girişilen taahhütlere tamamiyle riayet edilecektir. Sovyetler Birliği ve biz Türkiyeyi kuvvetli ve müreffeh görmek isteriz. Rusya ile Türkiye arasında sıkı bir anlaşma ihtiyacı. Atatürk tarafından yani Türkiye için konulmuş bir prensiptir. Bu siyasetin doğruluğu harbin safhaları arasında hergün biraz daha meydana çıkmaktadır.»

Tokyo'da büyük bir geçid resmi yapıldı

Tokyo 8 (A.A.) — Geçen senelerde olduğu gibi, imparator, bu sene de Tokyo'da ovarındaki Toju manevra sahasında kıt'aları teftiş etmiştir.

30.000 asker, zırhlı teçhizat ve motorlu birlikler, Mikado'nun huzurunda geçid yapmışlardır.

Geçid esnasında manevra sahası üzerinde 500 tazyare uçuştur.

Akdenizde Bir Alman denizaltısı batırıldı

Londra, 8 (A.A.) — Holanda amiralik dairesi Akdenizde bir Holanda denizaltısının bir Alman denizaltısına batırıldığını ve düşman gemisine mensub 12 er ve subayın bir İngiliz limanına çıkarıldığını bildirmektedir.

Tebliğlere göre Libyada vaziyet İngilizler tekrar ilerliyorlar

Kahire 8 (A.A.) — Ortışark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Görüş imkânını çok azaltan devam halindeki şiddetli kum fırtınasından istifade ederek düşman kuvvetleri aralar himayesinde Yedabia'dan çekilmektedir. Her türlü silâhlarla mücehhez seyyar kollarımız geniş bir cephe üzerinde düşmanı takip ederek ilerlemektedir. Bununla beraber, hava şartlarından dolayı ileri hareketi yavaşlatılmış olmaktadır. İleri hareketin bu yavaşlığı tezinde mevsimseldir.

Dünkü Çarşamba günü öğleden biraz sonra İngiliz kıt'aları, Yedabia'nın takriben 10 kilometre batı cenubunda düşmanın ardı kısmında temasa geçmiştir. Daha cenubda İngiliz kıt'aları ve cenubi Afrika zırhlı araçları evvelce düşman tarafından işgal edilmekte olan araziye girmişler ve 64 kilometre ilerlere kadar girecek düşmanı püskürtmüşlerdir.

Halfaya bölgesinde devam eden kum fırtınalarına rağmen hava kuvvetlerimiz, bütün gün düşman mevzilerini muvaffakiyetle ve ısrarla hücumlar yapmışlardır.

Alman tebliği

Berlin 8 (A.A.) — Alman cephesinde Şimali Afrika, Sollum cephesinde, düşman topçusu şiddetli ateş açmıştır. Cephenin diğer kesimlerinde ehemmiyeti hiç bir hareket olmamıştır.

Malta adasındaki İngiliz tazyare meydanlarını hedef tuararak hava hücumları 7 Sonkânum sabahı erken saatlerde muvaffakiyetle tekrar edilmiştir.

İtalyan tebliği

Roma, 8 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 385 numaralı tebliği:

17 İkincikânum gecesi, İtalyan bahariyesi hücum vasıtaları İskenderiye limanına girmişler ve limanda demirli bulunan 2 İngiliz harb gemisine hücum etmişlerdir. Valient sifinından bir zırhlının ağır hasara uğradığı ve halen bir tamir havuzunda bulunduğu ancak şimdiki teyid edilmektedir. Birliklerimiz tarafından toplanan enkaz, 548 numara tebliğde de bildirildiği üzere Tobruk önünde, torpil tayyarelerimiz attığı 3 torpille yaralanan İngilizlerin Phoche kruvazörünün battığını anlatmaktadır.

Şiddetle esmekte olan sam yeli, garbi Bengazi'de ehemmiyetli harekeler yapılmasına mâni olmuştur. Düşmanın, Sollum ve Halfaya'daki müstahkem mevkilere yaptığı tazyik şiddetle devam etmiştir.

20 bine yakın esir

Kahire 8 (A.A.) — Deltaya gelen Mihver esirlerinin sayısı, 200 ü sübay olarak 6500 Alman ve 700 ü sübay olmak üzere 14.700 İtalyandan ibarettir.

Amerikanın Ankara sefiri

Vaşington, 8 (A.A.) — Haber ahadığına göre şimdiki kadar Amerikanın Ankara sefirliğinde bulunan Mac Murray büyük bir tecrübe sahibi olduğu için Amerika cimburreisi kendisinde Vaşingtonda istifade etmeğe karar vermiştir.

Moskova elçisi

Stokholm, 8 (A.A.) — Dagens Nyheder gazetesinin neşrettiği bir United - Press haberine göre Ankara büyük elçiliğine tayin edilen M. Steinhart'ın yerine Moskova büyük elçiliğine tümgeneral James Burns tayin olunacaktır.

Eşya saklanan bir evle bir ardiye aranması emredildi

Milî koruma kanununun yeni hükümleri mahallin en büyük mülkiye âmirinin emriyle şüpheli yerlerde mal taharrisine müsade etmektedir. Bu hükmün ilk tabii kati olmak üzere Fiat Mürakabe Bürosuna iki yerde manafatura taharrisi için arama emri verilmiştir. Bunlardan biri ev, diğeri de bir ardiyedir. Kontrolörler mal sahiplerini orada hazır bulamadıkları için ardiyeleri mübürlemişlerdir. Mal sahiplerinin huzurunda arama yapılacak ve saklanmış mal görülmüş suçlular adliyeye verileceklerdir.

Bir Alman gazetesi Ruzvelte hücum ediyor

Berlin 8 (A.A.) — «Deutsche Dip. Lomatische Korrespondenz» Amerika Birleşik devletleri reisi Ruzvelt'in son nutku hakkında diyor ki:

Ruzvelt, memleketini daha harbe yeni attığı halde Amerika milletinin bozgunluktan kaçınması lüzum geldiğini söyleme zorunda bulunuyor. Amerikan milletini senelerce mahrumiyetlere sürükleyecek olan tedbirleri haklı göstermek için harb Ruzvelt için bir bahane oldu.

Nihayet Ruzvelt bolşeviklikle mücadele ediyor. Ruzvelt tarihte bolşevikler lehine Avrupa medeniyetine ihanet etmiş bir adam olarak kalacaktır.

Alman Hariciye Nazırı Budapeştede temaslarına başladı

Budapeşte 8 (A.A.) — Alman hariciye nazırı von Ribbentrop, saltanat nazibi Hartny'nın yazlık ikamegâhında iki gün misafir kaldıktan sonra bu sabah Budapeşteye gelmiştir.

Nazır, garda başvekil Bardsey ile ve bütün hükümet erkânı ve ilgili pakta dahil ve müttelik memleketler diplomatları tarafından karşılanmıştır.

Budapeşte 8 (A.A.) — Von Ribbentrop saat 11.45 de Bardossy'yi ziyaret etmiş ve kendisi ile samimi bir görüşme bulmuştur. Saat 12.45 de kral nazibi tarafından kabul edilmiş ve öğle yemeğini nazibin misafiri olarak sarayda yemiştir.

Pasifikte harb

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

gesinde muharebeler cereyan etmektedir.

İngiliz tabiyesi hakkında işfaatta bulunmak mümkün olmamakla beraber Tengi bataklik bölgesinin seri ateşli tüfeklerin, makineli tüfeklerin ve topaların sesleriyle inlediği söylenebilir. Üstleri başları çamur içinde kalan askerler bataklıkta güçlüğü ilerlemektedirler. Öbüsler derhal bir göl halini alan delikler açmaktadır. İri sivri sinekler bulut halinde gece gündüz havayı ifsad etmektedirler. İngilizlerin maruz kaldığı başlıca tehlike İpoh ile Hualalamur arasında idi. Fakat bu tehlike İngilizlerin Kualaselangor etrafında yaptıkları taarruz hareketi neticesinde bertaraf edilmiştir. Artık Japonların İngilizleri yandan çevirmesi ihtimali kalmamıştır.

Japon tebliği

Tokyo 8 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhı tebliğ ediyor:

5 Sonkânum günü ve 6 Sonkânum gecesi, Japon tazyareleri, Rangoon'un 10 mil şimalinde Mingaladon tazyare meydanına hücumlar yapmışlardır. Hangarlara, depolara ve daha başka hedeflere bombalar düşmüş, büyük yığınlar çıkmıştır.

4 Sonkânumda yapılan akım esnasında Japon tazyareleri 6 tane Spitfire tazyaresini muharebeyi kabule zorlamışlar ve 6 sını da düşürmüşlerdir. Japon tazyareleri, salimen ilerlene dönmüşlerdir.

Siyasun merkezi bombalandı

Bangkok 8 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor:

Thailand hükümet merkezinde dim akşam ilk defa olarak hava tehlikesi işaretleri verilmiştir. İki İngiliz tazyaresi şehrin başlıca mahallesini bombardıman ederek birkaç sivilin ölmesine sebebiyet vermişlerdir. Hasarların ziyaf olduğu zannedilmektedir. Hasara uğrayan binalar arasında Thailand hastanesi Fransız kilisesi bulunmaktadır. Çin mahallesinde de binalar zarar görmüştür.

İngiliz tebliği

Singapur, 8 (A.A.) — Perşembe günü resmi tebliği:

Düşman piyade ve tankları aşağı Perak üzerinde ağır baskı hareketlerini muhafaza etmişlerdir. Bu noktada düşman tankları müdafaa hatlarında girmeğe muvaffak olmuşlardır. Kuvvetlerimiz Siam'ın mağnını ötesine çekilmişlerdir. Top ve taşt malzemesi bakımından bazı zayıflamış olmuştur.

Salangor bölgesinde düşmanın doğuya doğru girmekte olduğunu gösteren alâmetler vardır. Bundan maada vaziyette bir değişiklik yoktur.

İngiliz - İran muahedesinin tadili istenildi

Tahran 8 (A.A.) — Bazı mebuslar bugün mecliste müzakere edilecek olan İngiliz - İran muahedesinin tadili hakkında bazı tekliflerde bulunmuşlardır.

SİVAS ET ALEMİNDE

Fransa ve İspanya'nın vaziyetleri gene ön plâna geçti

Bugünlerde Fransa ile İspanyanın durumları gene sık sık dile düşmeye başladı.

Fransada Mareşal Peten'in yalması münasebetiyle söylediği nutukta Almanya ile işbirliği meselesine hiç dokunulmamış, bilakis Fransa için biraz daha serbest bir idare lüzumuna imalardır bulunmuştur. Bundan başka Alman işgal kuvvetlerine karşı yapılmakta olan suikastlar bir aralık kesilmiş iken son günlerde tekrar başlamıştır. Hatâ eğer rivayete inanamak lâzımsa bizzat işgal kuvvetleri kumandanına karşı bile neticesiz kalan bir teşebbüse bulunmuş. Üstelik üniversite talebeleri tarafından bir sokak nümayışı yapılmış, Alman polisi tarafından da bu nümayişlere karşı mitralyöz kullanılarak 25 talebe yaralanmıştır.

Bu vaziyet karşısında Alman matbuunun Mareşal Petene karşı dil değiştirdiği, Alman nüfuzunda bulunan Paris gazetelerinin de Mareşal Peteni tenkidde başladıkları söylenmekte, bunun tepkisi olarak da Anglo - Sakson dilinde Vişi lehine hafif bir dil değişikliği sezilmektedir.

Bu hadiseleler Fransa münasebetiyle ötedenberi izhar etmiş olduğumuz kanaatlerde pek yanılmamış olduğumuzu gösterir.

Fransanın siyaset ibresi Alman ordusunun Şarkta kazanacağı veya kaybedeceği muharebelerden daima ve yüzde yüz nisbetinde müteessir olmaktadır. Bugün Alman ordusu Şarkta zararlarla karşılaşıyor, hususile Sovyetlere karşı harbediyor, Fransanın kendinde bir canlık görmesi tabiidir. Bu canlık ve canlılıkla birlikte Fransız komünist teşkilâtının faaliyeti artabilir, sömresi mümkündür. Herşey neticeye bakar.

İspanyanın vaziyetine gelince, bu memleket bir aralık komünist idaresi altında yaşadı. Uzun zaman pek kanlı ihtilâllere sahne oldu, şimdiki millî bir idare altında olduğuna göre maziyi hatırlayarak komünist Rusya alyhinde cephe almazı tabiidir. Nitekim Rusyaya mavi kıta adı altında mühim bir kuvvet yollamıştır. Fakat bu memleketin komünist aleyhtarlığı kendisini Rusyaya resmen harb ilânına kadar sevk etmediği gibi, İngilizlere karşı hasmane bir vaziyet almıya da götürmemiştir. Bu na karışık İngilizlere de İspanyanın Rusyaya bir askeri fırka göndermiş olması Romanya, Macaristan ve Finlandiya işlerinde olduğu gibi bir harb sebebi yapmamış, bilakis başına bir de Cebelitarık meselesi çıkarmamak için İspanya ile mümkün olduğu kadar işbirliği yapmış, bununla beraber İspanya'da fırsatın bllistifade Cebehtarık meselesinin halidolimesini istemiştir. Almanya yardım için Rusyaya daha fazla kuvvet gönderilmesini talep eden İfratçı bir zümre vardır.

Bugün İspanyol gazetelerinin Rusya ve İngiltere aleyhinde şiddetli bir lisan kullanmaya başlamış olmalarına bakılırsa, larak bahis mevzuu olan mesele İfratçı zümrenin galbesi ile İspanya hükümetinin muharebeye filen müdahale etmek zamanını geldiğine hükmediyor olduğunu göstermektedir. Bu mesele Almanya için bir İspanya meselesi değil, aynı zamanda da Fransa meselesidir. Zira Almanya, Fransanın Atlantik kıyılarını işpanyol hücumuna kadar işgal etmiş olduğu için müttarake hükümetini hiç ilâh etmeden İspanyaya, oradan da Afrika'daki İspanyol Püsuna ordu geçirebilir. Fakat bu ordunun kara yolu ile Trablusa gidebilmesi için Fransız Afrika'sından geçmesi lâzımdır. Gözümüzün ki muadelenin sonu gene döndür dolaşır Fransanın muvaffak'ını istedik, sal etmiye dayanmaktadır. Bunun orada bir mesele daha vardır ki, o da Almanyanın Sark seferi için bütün kuvvetlerini toplu bulundurmasına muhtaç olduğu bir zamanda yeni bir teşebbüse girişip girmemesidir, önlü, müzdelki günler içinde görülecek yeni gelişmeleri bekliyoruz — ★★

Koordinasyon kararları

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

2 milyon lira ilâve edilmiştir. Tütün müstahsilini korumak için Ankara, 8 (Hususî) — Hükümet müstahsilini ilgilendiren bir karar vermiş bulunmaktadır. Tütün müstahsilini korumak için yakında açılacak olan tütün piyasasına müdahale edecektir. Bu suretle mahsulün düşük fiatlarla satılmasını önleyecek müstahsilin zarar görmemesini sağlayacaktır. Bu sene de tütün fiatlarının makul bir seviyede tutmak için ayrıca müstahsilin ilk günlerde bütün mahsullerini piyasaya sevk etmemeleri, düşük fiatlarla kapatanlara satılmaları lâzımdır.

Mısır fiatları

Ankara, 8 (Radyo gazetesi) — Yarıta (bugün) yeni bir koordinasyon kararı neşredilecektir. Bu karara göre mısır fiatları 12 kurşun tesbit edilmiştir. Buna, İkincikânumdan itibaren bugüne kadar yapılmış mübayaalar da teşmil edilmiştir. Malını saklayan olursa bunlar aramaya tâbi tutulacaktır.

Kereste yüklü bir motör devrildi

Fener iskelesinde kereste yüklü olarak Haydapaşaya girmekte olan Bülseyine adı taşıyan Sarayburnunda bir denbire devrilmek batmış ve kerestelerin hepsi denize dökmüştür. Nüfusca ziyat yoktur.

GÖZ DOKTORU

Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümunne hastanesi göz mütehassısı

İstanbul Belediye karşısı, Tel. 23212

İYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR İYATROSU

Tepebaşı dram kısmında Bu akşam saat 20.30 da O KADIN

İstiklal caddesi komedi kısmında OYUN İÇİNDE OYUN

CHARLES BOYER'in

Bu sene göreceğimiz yegâne filmi

BACK-STREET

pek yakında

SÜMER

Sinemasında

BEL AMİ

WILLY FORST'un şaheseri

ŞARK

Sinemasında

3 üncü hafta büyük muvaffakiyetle devam etmektedir.

MAZİSİNİ UNUTAN KADIN

Herkesin ağzında dolaşacak bir film

